

NAŠA BAŠKA

GLASILO OPĆINE BAŠKA

Sveti Božić i
nova 2023. godina

Advent
u
Baški

Općinsko glasilo „Naša Baška“
Izdavač: Općina Baška
Palada 88, 51523 Baška
Tel. 051/750-550
e-mail: opcina-baska@ri.t-com.hr
www.baska.hr

Za izdavača:
Toni Juranić, Općinski načelnik

Glavni urednik:
Toni Juranić

Urednički savjet:
mr. sc. Toni Juranić, dipl. oec., Sonja Polonijo, Anamarija Čubranić, Ana Bajčić Hrgovčić, Ivana Topić, Vladimira Petrinić, Ivan Hrabrić Gaudencio, mr. sc. Majda Šale, Hrvoje Dragoslavić, Dana Kružić, Luka Tabako, Ivica Ćulumović

Grafički dizajn i lektura:
Tabako Media

Na broju su surađivali:
Ana Bajčić Hrgovčić, Danijela Kralj, Darko Krpan, Ivana Topić, Luka Tabako, Damir Jevtić, Borut Brozović, Matej Čelar, Branka Polonijo, Sanjin Ilić, Dana Kružić, Branko Kukurin, Ivan Hrabrić Gaudencio, Tonči Hrabrić, Aleksandra Udina, Sonja Polonijo, Vladimira Petrinić, Ivan Milovčić, Martino Šesnić, Ivica Ćulumović, Goran Frgačić, Branko Randić, Marija Randić Ojovica, Tea Grubišić Mihalić, Borut Mohar, Dario Buršić

Tisk:
Maximativa, Sisak

Naklada:
500 komada

SADRŽAJ

Uvodnik.....	3
Vijesti iz Općine.....	4
Stipendije za učenike i studente	11
Naknade za novorođenčad.....	11
Vijesti iz TZO Baška.....	12
Ostvareni turistički promet na području općine Baška u razdoblju 1. 1. - 30. 11. 2022.....	26
Upoznajte krčku Camino rutu i njezine brojne znamenitosti.....	28
Dan općine Baška obilježen bogatim programom.....	30
Ima li nade za mrgare?.....	31
Đir oko Prvića.....	34
Međunarodni znanstveni skup „Glagoljaštvo – baština, tradicija i inovacija“.....	36
Uspomena na vrući srpanj u Jurandvoru i novu generaciju naših glagoljaša.....	37
Izložba „Ovdje igra Hrvatska“.....	37
Koncert u Bodulskom vrtu.....	38
Koncert na terasi Heritage hotela Forza.....	38
Koncert „Najljepše od Olivera“.....	39
Mjuzikl „Jalta, Jalta“.....	39
Glazbene noći pod zvjezdama.....	39
Promocija fotomonografije o Baški.....	40
Ribarski dani.....	41
Kamp Mali i ove godine primio prestižnu nagradu.....	42
Novosti iz dječjeg vrtića.....	42
Generacija prvašića u šk. god. 2022./2023.....	44
110. rođendan školske zgrade u Baški.....	45
Bašćanska škola uključena u međunarodni projekt Polje mira.....	46
Ususret Božiću i novoj godini.....	48
Kulturno društvo „Šoto“ za očuvanje kulture, tradicije i baštine.....	50
Vijesti iz DVD Baška.....	51
Bašćani za Ukrajinu.....	52
Bašćanski veterani.....	52
Vozičašće – hodočašće u Lopar.....	53
Od Marije do Marije.....	54

UVODNIK

Čarolija adventa je započela, u punom smo sjaju došašća, radosti, veselja.... nogometna euforija nas trese, naši Vatreni sve su bliže finalu, Schengen nam je na pragu, euro nam je pokucao na vrata, ljetna sezona je bila fantastična, a šećer dolazi na kraju uz novi broj Naše Baške.

U novom broju, ponovno ćemo vas upoznati s brojnim kapitalnim i tekućim projektima te aktivnostima koje provodimo kroz općinske aktivnosti, ali i kroz aktivnosti našeg komunalnog poduzeća, Turističke zajednice općine Baška, brojnih naših udruga, širokogrudnih i srčanih volonteru, djece i omladine. Vjerujem kako ćete sa svim guštim pročitati sve što smo pripremili za vas. Božić i božićni običaji neraskidivi su dio naše narodne tradicije i u velikoj mjeri nas određuju kao narod. I to ne samo kao vjernike koji željno očekuju Isusovo rođenje i sve što ono navješćuje, već i kao

ljude koji žele mir, ljubav i dobro.

Upravo ćemo ovih dana te poruke prenositi na našu mladež - djecu. Sjetit ćemo se i prijatelja za koje tijekom godine nismo imali vremena. Zamjetit ćemo i naše sugrađane koji trebaju pomoći.

U ime Općine Baška i svoje osobno, želim vam sretan Božić i obilje zdravlja, radosti i sreće u novoj 2023. godini.

Neka vam život svako dobro još boljim vratи.

Pišite za Našu Bašku

Ukoliko imate zanimljiv tekst i/ili fotografije koje biste željeli podijeliti sa svim žiteljima naše općine, iste možete poslati na našu e-mail adresu: nasabaska@baska.hr

VIJESTI IZ OPĆINE

VIŠESTAMBENA ZGRADA POS-A

Od travnja 2021. godine izvodili su se radovi na izgradnji višestambene zgrade POS-a, investitora Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN). Dana 7. rujna 2022. godine obilježena je svečana podjela ključeva kupcima stanova u izgrađenoj višestambenoj zgradi POS-a, a svečanosti su osim stanara, uz općinskog načelnika Tonija Juranića i drugih predstavnika Općine Baška, nazočili i direktor APN-a Dragan Hristov te predstavnici APN-a i Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Tako je 12 mlađih obitelji uselilo u novi dom, dok je jedan stan namijenjen hrvatskom branitelju. Na dan svečane primopredaje, zgradu, odnosno stanare, prije no što su im uručeni ključevi, blagoslovio je i novi bašćanski župnik vlč. Ivan Milović. Ukupna vrijednost investicije iznosi oko 12.500.000,00 kn (s PDV-om). Uz investitora APN-a, u sklopu realizacije Programa društveno poticane stanogradnje, finansijski je

Foto | Luka Tabako

 Ana Bajčić Hrgovčić
 Arhiva Općine

Punta Šilo, otok Prvić

 Luka Tabako

MODERNIZACIJA JAVNE RASVJETE

 HBOR HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

rasvjetu u kWh smanjila za 55% prema iskazanim podacima na

Krajnji primatelj finansijskog instrumenta subfinansiranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj u sklopu Operativnog programa „Konkurenčnost i kohesijski“.

sudjelovala i Općina Baška, prema donesenoj Odluci Općinskog vijeća, u iznosu od 3.689.793,23 kn. Višestambena građevina POS-a s uređenjem okoliša sastoji se od 13 stanova, ukupne neto korisne površine stanova sa spremištima 821,08 m² i 13 vanjskih parkirnih mjesta. Zgrada je izgrađena korištenjem suvremenih, energetski učinkovitih materijala zbog čega je svrstana u energetski razred A+. Zanimljivo je i da je, uz dvanaest fizičkih osoba, kupac jednog stana postalo i Ministarstvo hrvatskih branitelja koje će po posebnom programu stan odskora početi iznajmljivati jednom do sad stambeno neprikladno zbrinutom branitelju, invalidu Domovinskog rata koji ima prebivalište na području općine Baška.

Danas LED rasvjeta predstavlja novi standard u javnoj rasvjeti budući da se ovom vrstom rasvjetnih tijela omogućuje kontrola svjetlosne emisije bez rasipanja svjetla u okoliš te uz visoke uštede u potrošnji električne energije. Stoga se i Općina Baška odlučila provesti projekt Modernizacije javne rasvjete koji se smatra „pametnim (smart) rješenjem“, čime su svakako ublažene posljedice energetske krize na tržištu budući da se potrošnja električne energije za javnu mjesечnim računima. Projekt ukupne vrijednosti 1.222.426,75 kn s PDV-om izvodio je Obrt za elektroinstalacijske usluge EL-AN MALINSKA, dovršen je u kolovozu, a obuhvaćao je zamjenu 511 rasvjetnih tijela. Realizacija projekta izvršena je djelomično uz pomoć „ESIF kredita za javnu rasvjetu“ Hrvatske banke za obnovu i razvoj po vrlo povoljnim uvjetima, uz minimalnu kamatnu stopu od 0,1% godišnje.

IZGRADNJA MRTVAČNICE U NASELJU BATOMALJ

U drugom polugodištu 2022. godine izvode se radovi na projektu izgradnje mrtvačnice u naselju Batomalj. Time će i mještani naselja Batomalj imati priliku za dostojanstven ispraćaj svojih pokojnika. Projekt je u veljači 2022. godine prijavljen na Javni poziv Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU te su iz Programa razvoja otoka osigurana bespovratna sredstva za realizaciju istog u iznosu od 300.000,00 kn. Ukupna vrijednost radova iznosi 1.443.036,05 kn s PDV-om, a radove izvodi tvrtka G.P.P. Mikić d.o.o. iz Omišla uz nadzor dipl. ing. arh. Marka Frankovića iz tvrtke MF Arhitekti d.o.o.

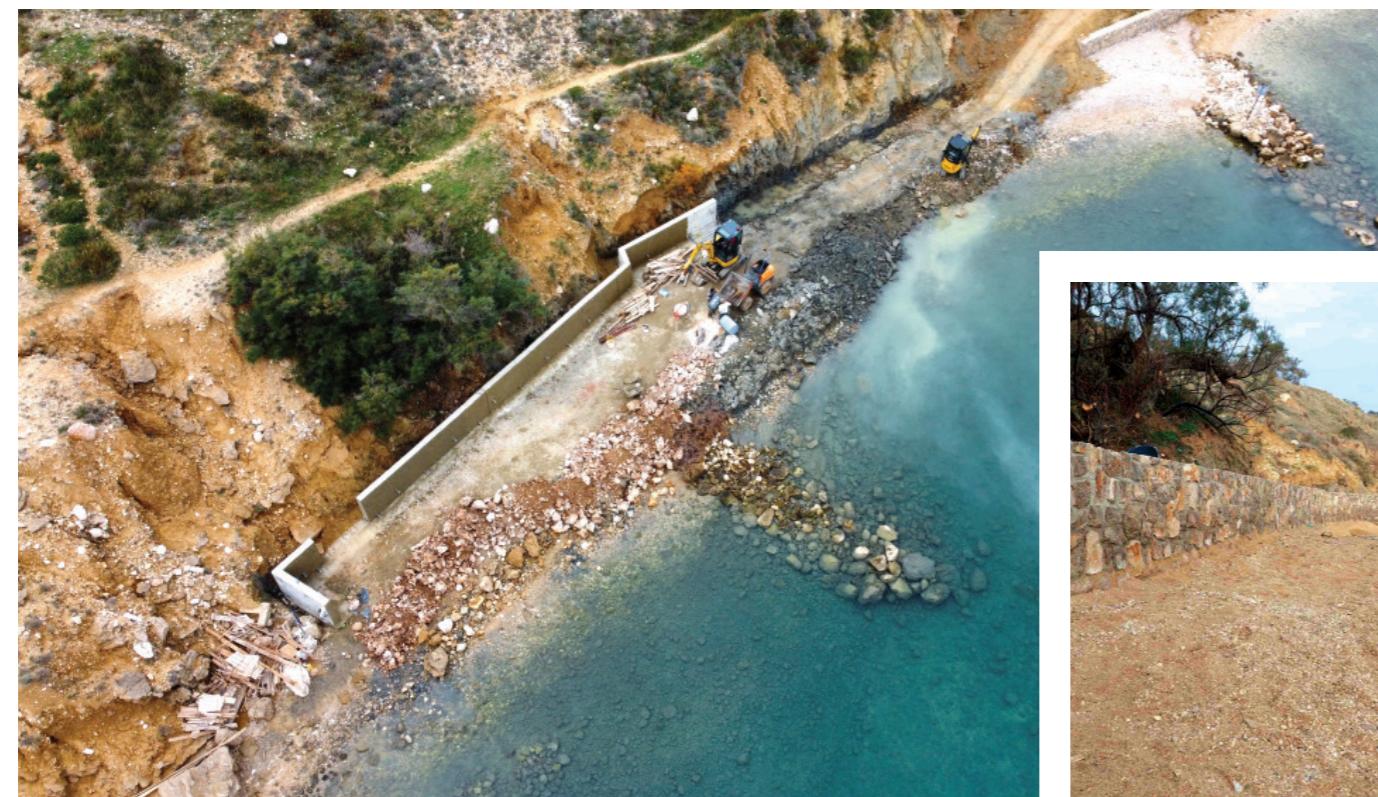
POTPORNI ZID NA JUŽNOM KRAJU VELE PLAŽE

U 2022. godini izvodili su se radovi na izgradnji potpornog zida na južnom kraju Vele plaže. Projektom se novi zid dužine od 60 metara nastavlja na potporni zid izведен prethodne

godine. Područje zahvata je značajnije izloženo dinamici valova te se projektom povećava sigurnost kupača i prolaznika. Vrijednost radova iznosi 618.125,00 kn s PDV-om, radove je izvodio građevinski obrt „Piljo“ iz Kornića, uz nadzor

tvrtke MARECON d.o.o. iz Rijeke, a bespovratna sredstva za navedenu investiciju iznose 600.000,00 kn te ih osigurava Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

| Marecon

IZGRADNJA POVRŠINE ZA SLOBODNO VJEŽBANJE NA OTVORENOM

Zbog povećanja razine dostupnosti dodatnih sportskih sadržaja namijenjenih lokalnom stanovništvu te poboljšanja kvalitete života i povećanja interesa za bavljenje rekreacijom, po završetku postupka javne nabave i odabirom izvođača, početkom prosinca potpisana je ugovor o izvođenju radova na izgradnji površine za slobodno vježbanje na otvorenom. „Street workout park“ izgraditi će se u sklopu sportsko-rekreacijskog centra Zablaće, predviđeno je postavljanje 13 raznovrsnih sprava za rekreaciju, klupica i hortikulturno uređenje. Ukupna vrijednost projekta, uključujući troškove

nadzora i projektne dokumentacije, iznosi 939.262,00 kn s PDV-om, a za projekt su odobrena bespovratna sredstva iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u iznosu od 360.748,80 kn na temelju provedenog natječaja LAG-a „Kvarnerski otoci“, kao i sredstva Ministarstva turizma i sporta u iznosu od 150.000,00 kn.

3D vizualizacija

NOVI PJEŠAČKI PRIJELAZI

Sobzirom na potrebu zapovećanjem sigurnosti pješaka, posebice djece i

školaraca, obilježeni su novi pješački prijelazi u Ulici Stjepana Radića. Tako su ove godine niknula dva pješačka prijelaza u neposrednoj blizini dječjeg vrtića te jedan na spoju s Lošinjskom ulicom.

SANACIJA BETONSKOG ZIDA NA PLAŽI

Zbog dotrajalosti postojećeg betonskog zida na Veloj plaži (ispred trgovine Konzum), Općina Baška je u 2022. godini pristupila sanaciji istog. Radovi u vrijednosti 54.812,50 kn s PDV-om izvedeni su od strane građevinskog obrta „Piljo“ iz Kornića.

POSLJE**STALCI ZA BICIKLE**

Danas je biciklizam sve više zastupljen u prometu, a Baška se promovira kao outdoor

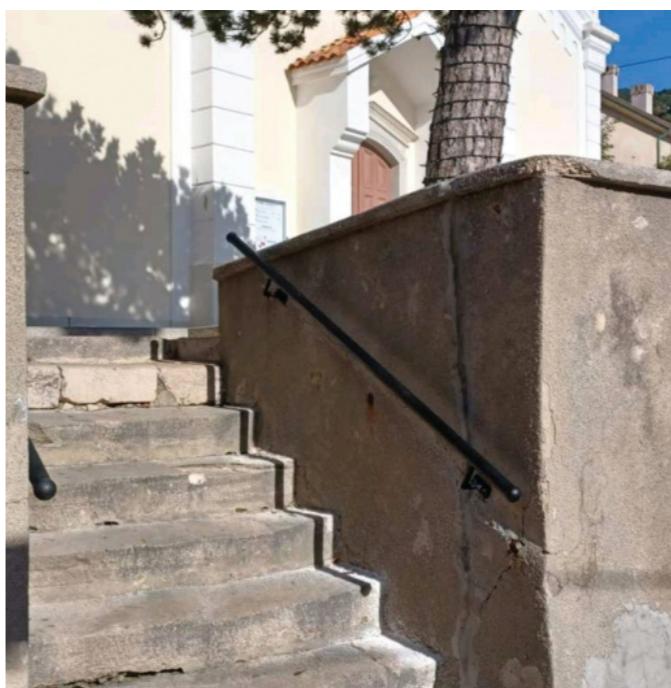
destinacija. Tako je svoju podršku zdravom načinu života i smanjenju onečišćenja okoliša, Općina izrazila kroz ulaganje u postavljanje

RUKOHVATI NA POVRŠINAMA JAVNE NAMJENE

S ciljem bolje pristupačnosti površinama javne namjene osobama slabije pokretljivosti i osobama

s invaliditetom, Općina Baška kontinuirano, u skladu s tehničkim mogućnostima, ulaže određena finansijska sredstva. U ovoj godini su tako postavljeni rukohvati na

plažici Macel i na stepenicama kod župne crkve Svete Trojice u naselju Baška. U planu je nastaviti sa sličnim manjim komunalnim aktivnostima i u narednim godinama.

WIFI4EU

Općina Baška je projektom „WiFi4EU – promicanje internetske povezivosti u lokalnim zajednicama“ proširila postojeće područje pokrivenosti signalom besplatnog bežičnog pristupa Internetu na dodatnih pet pristupnih točaka. Jedna pristupna točka instalirana je na zgradi Općine, jedna na zgradi ribarnice, a preostale tri pristupne točke instalirane su na Veloj plaži

- ispred Konzuma, pored parka Centralin i u Zaroku.

Za instalaciju opreme Općina je po provedenom postupku jednostavne nabave angažirala tvrtku Callidus grupa d.o.o. iz Zagreba koja je provela preko 100 takvih projekata na razini Republike Hrvatske. Za realizaciju projekta Europska unija je dodijelila Općini jednokratni vaučer u vrijednosti 108.411,25 kn.

**ELEKTRONIČKI SERVISI
OPĆINE BAŠKA**

Općina Baška u suradnji s tvrtkom Infoprojekt d.o.o. iz Rijeke radi na uvođenju aplikacije ES-JLS čiji je značaj prepoznat i od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost te su za istu namjenu odobrena i bespovratna sredstva u okviru Javnog natječaja za poticanje pametnih i održivih rješenja i usluga u iznosu od 59.400,00 kn. Općina Baška je prva jedinica lokalne samouprave koja na otoku Krku, a i šire, uvodi aplikaciju ovakvog tipa koja će koristiti poslovним subjektima i građanima.

Građani i poslovni subjekti tako će imati priliku aplikaciji pristupiti s mrežne stranice Općine Baška, a

prijava će biti moguća putem FINA certifikata (poslovni korisnici) ili putem korisničkog imena i lozinke (za građane). Nakon prijave u portal, strankama se otvara korisnički pretinac obveznika gdje se mogu pregledati svi dokumenti koje im je Općina uputila. Svatko će imati uvid u svoju knjigovodstvenu karticu koja će biti prikazana prema objektima. Tako će građanima bit omogućen *on-line* pristup računima prema svakom pojedinačnom prihodu koji obveznicima naplaćuje Općina Baška, poput komunalne naknade, poreza na kuće za odmor, spomeničke rente, zakupnine i dr.

Obveznici koji imaju iskazano dugovanje prema kartici moći će svoj dug podmiriti skeniranjem koda

**SANACIJA POTPORNOG ZIDA
U ULICI GORINKA I VLADIMIRA
NAZORA**

Zbog lošeg stanja potpornog zida

uzrokovanih utjecajem velikih oborina, početkom 2022. godine izvršena je sanacija potpornog zida na spoju Ulice Gorinka i Ulice

Vladimira Nazora. Ukupna vrijednost radova iznosila je 115.993,75,00 kn s PDV-om.

STIPENDIJE ZA UČENIKE I STUDENTE

U školskoj/akademskoj godini 2021./2022. Općina Baška je stipendirala 14 učenika i 23 studenta (ukupno 37 stipendista).

Školovanje su završila tri učenika i jedan student, a tri studenta su izgubila pravo na daljnje stipendiranje zbog neostvarenog projekta ocjena odnosno odustanka od studija. Devet učenika i 19 studenata nastavilo je redovno školovanje (ukupno 28 stipendista). Po natječaju za stipendiranje u školskoj/akademskoj godini 2022./2023. Općina Baška odobrila je sedam novih učeničkih stipendija

i osam novih studentskih stipendija. Temeljem navedenog, u tekućoj školskoj godini Općina Baška stipendira ukupno 16 učenika i 27 studenata.

15 polaznika trogodišnjih obrtničkih škola na području otoka Krka prima stipendiju u iznosu od 500,00 kuna mjesečno, a jedan polaznik obrtničke škole izvan otoka Krka prima stipendiju u iznosu od 625,00 kuna mjesečno. Dva redovita učenika srednjih škola primaju stipendiju u iznosu od 500,00 kuna mjesečno.

Devet redovnih studenata s

projekom ocjena manjim od 3,80 prima stipendiju u iznosu od 500,00 kuna mjesečno, a 15 redovnih studenata s prosjekom ocjena od 3,80 i više, prima stipendiju u iznosu od 1.000,00 kuna mjesečno.

U novoj 2023. godini iznosi stipendija će se povećati, tako da će svi postojeći stipendisti-učenici srednjih škola te studenti koji ostvaruju prosjek ispod 3,80 primati stipendiju od 100,00 eura, dok će studenti koji ostvaruju prosjek iznad 3,80 primati stipendiju u iznosu od 200,00 eura.

| Danijela Kralj

NAKNADE ZA NOVORODENČAD

U 2022. godini Općina Baška je isplatila jednokratnu roditeljsku naknadu roditeljima s prebivalištem na području općine Baška za devetero novorođene djece, i to za šest prvorodena djeteta u iznosu od 5.000,00 kuna, za dvoje drugorodene djece u iznosu od 7.000,00 kuna i za jedno trećerođeno

dijete u iznosu od 15.000,00 kuna.

Tijekom protekle godine, rođeno je ukupno devetero djece, od čega su četiri djevojčice i pet dječaka.

Naknade za novorodenčad planiraju se povećati tijekom 2023. godine.

VIJESTI IZ TZO BAŠKA

Prepoznatljivost Baške oduvijek je bilo njeno okruženje i jedinstvena priroda, no posljednjih godina njen najveći adut postale su različite kulturne, zabavne i sportske manifestacije. Odlični cjelogodišnji rezultati osigurani su kroz istovremeno prezentiranje, uobličavanje i iskorištavanje punog potencijala Baške, njene povijesti, kulture i prirodnog okruženja.

PROLJEĆE U BAŠKI

Brojne manifestacije u Baški odavno nisu više rezervirane samo za ljetne mjesecce te je proljeće u našem malom mjestu postalo idealan izbor za sve koji uživaju provoditi vrijeme u prirodi te sudjelovati u raznim zabavnim aktivnostima. Tradicionalno, program je započeo proslavom Uskrsa u Baški, koja je i ove godine obilježena u duhu zajedništva! U edukativnoj igri „Potraga za uskršnjim zecom“ sudjelovalo je tako

155 sudionika, većinom iz Rijeke i okolice, Zagreba, Zaprešića i Osijeka, no međunarodni su karakter manifestacija dale i obitelji iz Italije, Španjolske i Slovenije! Restoran Bag u velikoj nam je padeli pripremio ukusnu fritaju od 9 kg šparoga, uživali smo u radionici „Miris

Zlatnog otoka Krka“, nastupu mlađe sekcije baščanskog KD „Šoto“, a divan vikend zatvorili koncertom poznatih opernih pjevača Olge i Bojana Šobera, u pratnji Nade Matošević Orešković na glasoviru.

Naravno, proljeće u Baški ne bi moglo biti potpuno bez omiljene „Baška rožice“! Šesto izdanje popularnog festivala cvijeća na rasporedu je imalo čitavo mnoštvo uzbudljivih događanja za djecu i odrasle pa smo tako, uz veliki sajam raznovrsnog cvijeća, začinsko bilje i presadnica za vrt, sudjelovali na likovnim, kulinarskim i hortikulturnim radionicama te se zajedno smijali na hit predstavi Casabianca!

Provoditi vrijeme u prirodi svima je prioritet kada posjete Bašku, no vrijeme pred i posezone idealno je za istinsko uživanje u divnom okruženju koje nam Baška pruža, a to su prepoznali i brojni sudionici raznih događanja koja su bila na rasporedu „Aktivnog proljeća u Baški“.

Na sedmom izdanju 4 Islands MTB Stage Race utrke sudjelovalo je više od 600 natjecatelja iz 30 zemalja svijeta, a Baška je bila

Ivana Topić

Arhiva TZO Baška, Borut Brozović
Luka Tabako, Damir Jevtić

domaćin prologa i prve etape utrke. Velika novost je što se utrka, od ove godine, održava pod prestižnom licencom IRONMAN grupe, kao Legend race, uz ostalih 7 utrka iz Epic series! Ovo događanje još je jednom potvrdilo važnost Baške i otoka Krka na biciklističkoj, ali i općoj outdoor karti svijeta. Važnost biciklizma bitno nam je prenijeti i na naše najmlađe pa je tako, u sklopu prvomajskog vikenda, uz koncert popularnog Borisa Štoka i interpretacijske šetnje, organizirana i „Mala škola MTB-a“ te obiteljska biciklijada. Uz nadzor i pomoć članova BBK Teama Rodeo djeca su imala priliku upoznati i usavršiti vještine vezane za brdski biciklizam te se potom, u pratnji roditelja, uputiti biciklima prema Baščanskoj Dragi. Bike avantura nastavila se i na dvodnevnom Krk Bike Adrenaline Storyju, a Baška je bila domaćin i međunarodne pustolovne utrke Adventure Race Croatia te međunarodnog polumaratona Run for Love 4: Golden Island!

CRNA OVCA

 Matej Čelar
Studio Conex

Najveće događanje predsezone te ujedno i jedno od najpopularnijih događanja na našem otoku i uopće Kvarneru, zasigurno je baščanska „Crna ovca“! Ove godine, nakon dvije godine pauze, više od 10000 gostiju uživalo je u trodnevnoj zabavi za pamćenje. Koncerti *Psihomodo Popa*, *TBF-a*, *Porto Morta* i *Jonathana*, izložba *Tisje Kljaković Braić*, brojne radionice, čitaonice, promocije knjiga, ovčarski pohod, biciklijada i još mnoštvo sadržaja omogućili su da svi posjetitelji, bez obzira na to koju vrstu zabave vole, pronađu u Baški nešto za sebe!

Uz sjajan program i ugostitelji Baške dali su sve od sebe da još jednom

mogu reći kako je baš naša janjetina najbolja na svijetu. Ovogodišnju „Crnu ovcu“ pratilo je i izvrsno vrijeme, tako da su s vikenda u Baški svi otišli nasmijani, zadovoljni i puni energije.

Pokrenuta je s ciljem da revalorizira i popularizira baščansku janjetinu koja zbog specifičnog načina ispaše i otočkog raslinja ima poseban okus. Manifestacija je ubrzo prerasta u neizbjegni događaj predsezone koja iz godine u godinu pokazuje kako atraktivnost Baške ne ovisi o godišnjem dobu.

Jedinstveni festival janjetine, kreativnosti, otočne baštine, individualizma, kulture i sporta

namijenjen je zahtjevnoj publici, koji posjetiteljima nudi puno više od ukusne janjetine i dobre urbane glazbe. Želimo gostu pružiti sveobuhvatan doživljaj destinacije, njenu bogatu prošlost, tradiciju i kulturu, ali sve to ispričati na moderan i nepretenciozan način. Ove godine u tome smo uspjeli te se već sada veselimo slijedećem izdanju „Crne ovce“!

***Popularni trodnevni festival godinama uspješno organizira kreativna ekipa Studija Conex, uz podršku domaćina Općine Baška i Turističke zajednice općine Baška kao glavne sponzore i partnere.

BAŠČANSKO LJETO

Ljetna sezona oduvijek je bila najistaknutiji dio godine u Baški, no uz odličan i uvijek popularni kupališni turizam, posvetili smo se i stvaranju kontinuiteta prepunog i raznolikog programa događanja koji je prilagođen različitim vrstama publike! Ovogodišnji program „Baščanskog ljeta“ bio je podijeljen u osam kategorija – Ljetna noć na rivi, Glazbene noći pod zvjezdama, Večeri klapske pjesme, Ljetni boravak, Poznati glumci u Baški, Izložbe u galeriji „Zvonimir“, Aktivno ljeto u Baški te ciklus interpretativnih šetnji Upoznaj Bašku! Doživi Bašku! – te smo se kroz svaku potrudili našim posjetiteljima i mještanima

pružiti iskustva za pamćenje.

Ljetne noći na rivi započeli smo koncertom genijalne Zsa Zse, a nastavili odličnim nastupima *Elephant in the Room*, *Lorean Dey* i veselog *PachaMama Street Connectiona!* Na **Večerima klapske pjesme**, kroz promenadne nastupe ugostili smo naizmjenično riječku klapu *Intriga* te baščansku klapu *Zvonimir*. Klapska pjesma rezervirala je mjesto i na jednoj od **Glazbenih noći pod zvjezdama**, pa su se tako, ispred crkve Sv. Trojice, lokalnoj klapi *Zvonimir* pridružile i članice ženske klape *Vejanke*. Ispred crkve su nas zabavljali i kulturno obogatili i mlada pjevačica duhovnih pjesama *Vanessa Mioč*

te poznata obitelj opernih pjevača, obitelj Surian, svojom izvedbom hrvatskog klasika „*Jalta, Jalta*.“ Zvjezdane noći proveli smo i u čarobnom ambijentu kompleksa sv. Lucije u Jurandvoru, na koncertima *Elis Lovrić* te *Jelene Radan* i grupe *Meritas*, te u Bodulskom vrtu, na koncertu najpoznatijih melodija iz opera, opereta, mjuzikla i filmske glazbe, u izvedbi *Arijane Gigliani Philipp*, *Bruna Philippa* i *Stanija Gōderera*.

Uz glazbene programe, naglasak je svakako bio i na sportskim događanjima. Tijekom **Aktivnog ljeta u Baški** izmjenjivali su se programi *Good Morning Vrženica*, na kojem su polaznici u kanjonu

Vrženica učili vještine spuštanja po užetu (*abseil*) te *Discovery Climbing*, gdje su otkrivali čari slobodnog penjanja na penjalištu Bag. Za one koje vole provoditi vrijeme u nešto mirnijem okruženju, svakog utorka i četvrtka na zelenim površinama pored Valamar Zvonimir Hotela organizirani su besplatni satovi joge.

Ovog ljeta nismo zaboravili na naše najmlađe koji su, u sklopu **Ljetnog boravka**, sudjelovali u zanimljivim kreativnim radionicama poput filcanja ovče vune, oslikavanja magneta i drvenih ribica ili pak uživali u filmskim pustolovinama i čarima kina na otvorenome!

Za kulturni aspekt Baščanskog ljeta tradicionalno su zadužene **izložbe u galeriji „Zvonimir“** te **izložba na otvorenom „Prijatelji mora“** i predstave koje su dio sve popularnijeg programa **„Poznati glumci u Baški.“** U suradnji s Valamarom, u Baška Beach Camping Resortu, početak i kraj ljeta obilježile su predstave glumačkih diva *Arijane Čulin* i *Ecije Ojdanić*. Čulina je izvela svoju hit monokomediju „*Disco baba*“, dok je Ojdanić pred prepunim gledalištem izvela „*Vla, Vla, Vlajland!*“

Na Paladi se moglo kroz putujuću izložbu „Otok Krk - iz zraka“, na 30 velikih formata razgledati fotografске zapise posvećene

našem zlatnom otoku Krku. Galerija „*Zvonimir*“ ove godine je ugostila izložbu „Bodulija - neka druga planeta“ slikara Ivana Kumbatovića Žantonića, izložbu „Baščanski đački vremeplov“, OŠ Fran Krsto Frankopan Baška, izložbu „Žena u promociji turizma Hrvatske“, Instituta za turizam Zagreb te izložbu fotografija „Vrijeme mora“ autora Ivana Kosića, ribara i fotografa, kojom je započelo još jedno izdanje najstarije baščanske manifestacije, Ribarski dan!

RIBARSKI DAN

VRŽENICA
VELA DRAGA
KONJSKA
MALI. RAJ
ŠKULJICA
GAĆICE
STRŽICA

↗ PROČITAJTE VIŠE NA SLJEDEĆOJ STRANICI!

RIBARSKIDAN

Kao što smo već navikli, prvog vikenda u kolovozu, od petka do nedjelje, naše malo mjesto preplavile su prugaste ribarske majice i još jednom potvrdile značaj

Ribarske dane kakvi su nekada bili! Subotnji program je, kao i svake godine do sada, privukao najviše znatiželjnih pogleda! Povorka ribara i mještana, uz pratnju limene glazbe

tradicije te uživaju u bogatom zabavnom i edukativnom programu. Na rasporedu su bile brojne likovne i edukativne radionice, kao i mala škola ribarenja te promatranje

i neophodnost očuvanja ove, više od stotinu godina stare tradicije! Ovogodišnji program Ribarskoga dana zaista je ispunio gotovo svaki kutak Baške. Od promenadnih nastupa i atraktivne povorke ribara i mještana, do projekcije arhivskih snimaka i edukativnih i zabavnih radionica, sve do brojnih glazbenih i natjecateljskih programa, posjetitelji i mještani iskusili su svu čar ove manifestacije.

Prvoga dana održano je prvenstvo otoka Krka za klasu optimist, regata u organizaciji JK „Baška“, izložbe „Vrijeme mōra“, defile ribarskih barki, turističkih brodova i brodica te projekcija filmova Klonimira Seršića, koji su nam prikazali

„Spinčići“ i „Krčkih mažoretkinja“ krenula je od Stare rive do Vele plaže te tamo znatiželjnim promatračima demonstrirala izvlačenje mreže. Upečatljivi su bili i povratnički programi potezanja konopa i hodanja po gredi, koji su okupili zaista veliki broj promatrača! Uz već tradicionalne nedjeljne programe, poput turnira u briškuli i trešeti, ove godine organiziran je i plivački maraton Baška 2 Platforms Swimming Race, na kojem je nastupilo 20-ak natjecatelja iz Hrvatske, Italije, Slovenije, Španjolske i SAD-a.

Naravno, i ove godine program Dječjeg ribarskoga dana osigurao je da naši najmlađi urone u svijet

noćnog neba teleskopom.

I dok su ribarski dani puni aktivnosti i zanimljivosti, ribarske noći ispunjene su pjesmom! U petak nas je zabavljao i zagrijao popularni Trio Marinero, dok se u subotu, nakon raspletsane grupe Venus, na pozornicu popela legendarna Daleka obala te kroz dva sata svirke, u glas s mnogobrojnom publikom, otpjevala sve svoje najveće hitove! Ovogodišnji Ribarski dan zaključili smo zajedno pjesmom uz popularnu klapu „Kampanel“!

Nezaobilazna tema Baščanskog ljeta bila je, naravno, i sama Baška! Kroz **ciklus interpretativnih šetnji Upoznaj Bašku! Doživi Bašku!** posjetitelji i mještani su, na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku, mogli uroniti u bogatu prošlost mjesta. Interpretacijska šetnja Oblutak, kutak, vrutak i pčela. *Upoznaj Bašku kroz igru!* kroz igru je upoznavala sudionike s ambijentom Baške i radom njenih stanovnika, dok ih je interpretacijska šetnja 1 000 godina ljubavi Baščana prema glagoljici vodila na putovanje otkrivanja

glagoljskih slova razasutih po starom dijelu Baške.

Uz sva mnogobrojna događanja koja su bila dio naših osam programskih pravaca, opuštali smo se kroz ljetno i u nekim dodatnim zbivanjima! Najljepšu priču ljeta ispričao nam je **Domagoj Jakopović – Ribafish**, kojeg je na Veloj plaži dočekalo čitavo mnoštvo djece koja su pozorno slušala njegove priče o važnosti ekologije, problemima zagadživanja i zagađivačima, bavljenju sportom, novim igrama i avanturama te kvalitetnije

provedenom slobodnom vremenu djece i roditelja. Djeca su uživala i u **Glagoljaškoj školi u Jurandvoru**, osmišljenoj kao tečaj glagoljskog opismenjavanja za djecu, u organizaciji Agencije za kulturu i turizam „AZ“.

Uz brojne spomenute glazbene programe, publiku je raspletsao i **Abba Revival Band „Abbazia“**, a posebna poslastica čekala nas je sredinom kolovoza, na još jednom izdanju fenomenalnog *Baška International Guitar Festivala!*

BAŠKA INTERNATIONAL GUITAR FESTIVAL

Nakon dvogodišnje pauze, deveto izdanje Baška International Guitar Festivala dočekala je mnogobrojna nestrpljiva publike, za koju je organiziran bogat i raznolik program prepun glazbenih poslastica!

Festival su otvorili izvrsni talijanski *Lovesick Duo*, s Paolom Robertom na *rockabilly* i *steel lap* gitari i Francesci Alinovi na kontrabasu. Binu je potom od razigranog *dua* preuzeo najbolji slovenski *fingerstyle* gitarist, Sašo Zver. Drugog dana festivala oduševila nas je češko-slovačka glazbena obitelj koja se skriva pod imenom *Petra*

Bornerova trio te Filippo Cosentino, koji nas je uveo u svijet bariton gitare. Posljednji dan festivala održao se na bašćanskoj Staroj rivi, a za rasplesanu publiku i izuzetno pozitivnu i veselu atmosferu bili su zaduženi *trio Branka Bogunovića Pifa* te *Edi East Trance Blues band*.

Uz genijalan program koncertnih aktivnosti, kao i glazbene radionice te izložbu graditelja gitara, posjetitelji kompleksa sv. Lucije mogli su prisustvovati i projekcijama glazbenih dokumentaraca.

Prikazani su tako nagrađivani film

This is Love, koji nam je prenio priču o soul pjevaču Rudyju Loveu, u režiji Johna Alexandra te dokumentarac redateljice Catherine Bainbridge i Alfonsa Maiorana, *Rumble*, nagrađen na prestižnom Sundance Film Festivalu, koji govori o utjecaju američkih Indijanaca na blues, rock, heavy metal, pop i rock glazbu.

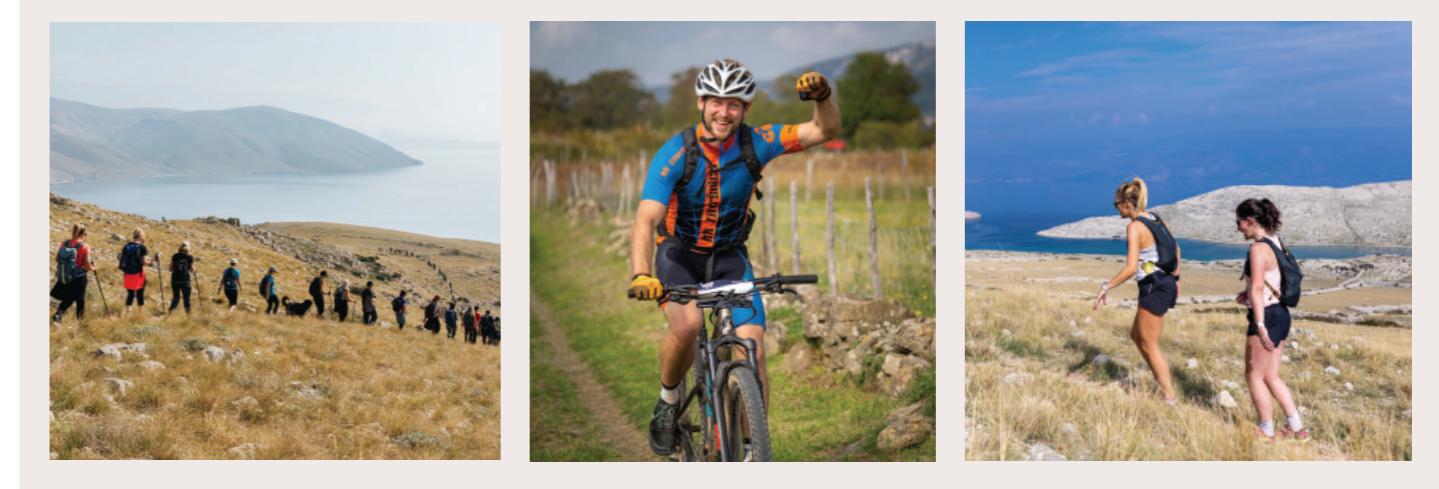
Odlična atmosfera, pljesak publike i zadovoljna lica izvođača još su jednom potvrđili uspjeh festivala i stvorili želju da naš BIG svake godine bude sve bolji i veći!

Nakon ljeta ispunjenog gotovo svakodnevnim događanjima i aktivnostima, Baška nije mirovala. Počele su pripreme za veliko outdoor događanje koje svake

godine dovodi sve više sudionika, ali i sve više posjetitelja i gledatelja. Naravno, riječ je o **Baška Outdoor Festivalu!** Osmo izdanje Baška Outdoor Festivala sa sobom je donijelo višestruke uspjehe! Desetak dana prije 3500 zabilježenih noćenja i preko 2000 sudionika festivala, Baška je zabilježila i svoje **milijunto noćenje** u 2022. godini!

BAŠKA OUTDOOR FESTIVAL

Brojne aktivnosti prilagođene amaterima i profesionalcima, zabavna događanja, odlično društvo i prelijepе lokacije Baške i ove su godine osigurale nezaboravno iskustvo Baška Outdoor Festivala!

Na pet atraktivnih sportskih programa - Krk, n' Roll MTB Maraton (Adria Bike), Krk, n' Trail utrku (Treking liga), Rocky Hill Hike Tour planinarski izlet (Promotiv Travel Outdoor), Touch the Sky sportsko penjanje (Anima Adventures) i Zip and Fly avanturu (Zipline Edison) – sudjelovali su posjetitelji iz raznih dijelova Hrvatske, ali i gosti

iz Slovenije, Njemačke, Austrije, Italije, Mađarske i drugih zemalja, koji su ove godine stigli u najvećem broju do sada!

Uz izazovne i zabavne sportske programe, Baška Outdoor Festival

još je jednom pokazao da odlično raspoloženje nije rezervirano samo za sudionike i natjecatelje, jer je zaista odličan dodatni program organiziran za sve uzraste. Djeca su uživala u radionicama slacklininga i sportskog penjanja na umjetnoj stijeni, u organizaciji Anima Adventures te školi brdskog biciklizma, u organizaciji BBK

Teama Rodea, dok su sportski duh nešto starije publike probudile nevjerojatne priče Stipe Božića i Marija Celinića na predavanju „Everest nekad i sad“, u organizaciji Treking lige.

Pozitivne vibracije i energičnu ekipu morala je pratiti i odlična glazba, a za dobre ritmove bili su zaduženi DJ Alex Sabatini u bistrou Funtana hotela Corinthia Baška Sunny hotela te Infinity Band, grupa Blues&Bacon Co. i atraktivni nastup grupe Cubismo, u after race zoni festivala, pokrovitelja Porto Cluba Baška!

S proslavom milijuntog noćenja, moramo se osvrnuti i na ukupne ovogodišnje rezultate zabilježenih posjeta i noćenja, jer upravo su nam oni pokazatelji uloženog

truda i rada te poticaj za stvaranje i ostvarivanje novih ciljeva, u destinaciji koja je riznica potencijala.

| Luka Tabako

(komercijalni smještaj)

Nakon dvije izazovne, ali uspješne godine, intenzivan fokus stavljen je na kontinuirano poboljšanje kvalitete usluge te kvalitete sadržaja i manifestacija. Stalni zajednički i ciljani trud jedinica lokalne i regionalne samouprave, partnera iz privatnog i civilnog sektora, strukovnih udruga te svih turističkih djelatnika, ali i mještana, rezultirao je atraktivnom i sveobuhvatnom turističkom ponudom koja je u Bašku privukla mnogobrojne goste. Tako je 7. 10. 2022., Baška po drugi put u svojoj turističkoj povijesti zabilježila milijunto komercijalno noćenje!

Prema podacima sustava eVisitor, koji evidentira promet prijavljenih turista, u razdoblju **1. 1. – 30. 11. 2022. godine ukupno je ostvareno 1.009.788 noćenja i 178.247 dolazaka**. U usporedbi s 2021. godinom, broj noćenja je veći za 21 % dok je broj dolazaka veći za 22 %. U usporedbi s 2019. godinom broj noćenja je veći 1 %, dok je broj dolazaka na razini 2019. godine.

Najveći broj noćenja u razdoblju od 1. 1. – 30. 11. 2022. ostvaren je u objektima u domaćinstvu 448.337 (učešće 45 %), zatim u kampovima 287.330 (učešće 28 %), slijede hoteli s 173.515 (učešće 17 %) te ostali ugostiteljski objekti za smještaj s 100.606 noćenja (učešće 10 %).

Najveći broj dolazaka u razdoblju od 1. 1. – 30. 11. 2022. ostvaren je također u objektima u domaćinstvu 73.340 (učešće 41 %), zatim u kampovima 46.580 (učešće 26 %), u hotelima 40.057 (učešće 23 %) te ostali ugostiteljski objekti za smještaj broje 18.270 dolazaka (učešće 10 %).

U kampovima je ostvarenje dolazaka i noćenja u odnosu na isto razdoblje 2019. godine veće za 7 %, u objektima u domaćinstvu broj noćenja je veći za 5 %, a broj dolazaka za 1 %, u ostalim ugostiteljskim objektima za smještaj broj noćenja je veći za 7 %, a broj dolazaka za 3 %, u hotelima je ostvarenje broja noćenja na razini od 83 % u noćenjima, odnosno 87 % u dolascima u odnosu na isto razdoblje 2019. Kod hotela je došlo do smanjenja kapaciteta za 4 % (- 46 kreveta) te je time ostvareno očekivano manje noćenja. Kampovi su ostali na 100 %, nekomercijalni smještaj porastao je za 5 %, objekti u domaćinstvu za 2 %, ostali ugostiteljski objekti za 3 %. Popunjenošt u danima je 73 dana.

Najjača tržišta po noćenjima:

1. Njemačka 288.589 (učešće 29 %, porast 11 % u odnosu na 2021., 14 % u odnosu na 2019.),
2. Austrija 140.050 (učešće 14 %, porast 22 % u odnosu na 2021., -12 % u odnosu na 2019.).

3. Češka 100.934 (učešće 10 %, porast 6 % u odnosu na 2021. i 14 % u odnosu na 2019.),

4. Slovenija 84.215 (učešće 8 %, porast 33 % u odnosu na 2021. i na razini 2019. tj. +1 %),

5. Italija 66.997 (učešće 7 %, porast 120 % u odnosu na 2021., -24 % u odnosu na 2019.),

6. Poljska 66.279 (učešće 7 %, porast 11 % u odnosu na 2021., -2 % u odnosu na 2019.),

7. Slovačka 66.099 (učešće 7 %, porast 31 % u odnosu na 2021., 8 % u odnosu na 2019.),

8. Mađarska 55.886 (učešće 6 %, porast 22 % u odnosu na 2021., -5 % u odnosu na 2019.),

9. Hrvatska 45.863 noćenja (učešće 4,54 %, -7 % u odnosu na 2021. godinu, porast 20 % u odnosu na 2019. godinu).

Slijede Nizozemska i Švicarska s učešćem manjim od 2 %.

Najjača tržišta po dolascima: Njemačka 39.079 (učešće 22 %), Austrija 27.000 (učešće 15 %), Slovenija 18.517 (učešće 10 %), Češka 15.456 (učešće 9 %), Italija 13.426 (učešće 8 %), Hrvatska 13.288 (učešće 7,45 %), Mađarska 11.616 (učešće 7 %), Poljska 10.636 (učešće 6 %), Slovačka 10.572 (učešće 6 %).

(nekomercijalni smještaj)

U razdoblju 1. 1. – 30. 11. 2022. godine ukupno je ostvareno 80.855 noćenja i 2.818 dolazaka. U usporedbi s 2021. godinom, broj dolazaka je veći za 15 %, a broj noćenja za 38 %. U usporedbi sa 2019. godinom, broj dolazaka je veći za 6 %, dok je broj noćenja na razini od 85 % u odnosu na isto razdoblje 2019. godine.

Ako zbrojimo komercijalni i nekomercijalni smještaj, što se na razini Turističke zajednice Kvarnera i Hrvatske turističke zajednice u objavama rezultata komunicira, na području općine Baška je do 30. 11. ostvareno ukupno 1.090.643 noćenja i 181.065 dolazaka.

Naša priroda, povijest i tradicija, pružili su nam zavidnu mogućnost da stvaramo više te da, neovisno o godišnjem dobu, željama posjetitelja ili vremenskoj prognozi, stvorimo destinaciju koja potpuno iskorištava svoj potencijal te slavi odlične rezultate kroz cijelu godinu.

Pozivamo Vas da nam se pridružite u tim namjerama!

dale Baški doživljaj prave zimske čarolije, prosinac je ispunjen događanjima koja pozivaju na zajedništvo i stvaranje one čarobne atmosfere, rezervirane za mala mjesta s velikim ljudima i velikim pričama!

UPOZNAJTE KRČKU CAMINO RUTU I NJEZINE BROJNE ZNAMENITOSTI

Ivana Topić

Luka Tabako

Camino Krk novi je turistički proizvod koji predstavlja dodatan motiv dolaska gostiju u pred i posezoni te nudi mogućnosti za razvoj cijelovite i kvalitetne turističke ponude s naglaskom na održivi razvoj i prepoznatljivost destinacije. Prolazeći Camino rutom posjetitelji su u prilici upoznati brojna zanimljiva mjesta na otoku Krku te doživjeti posebno duhovno iskustvo u ljepoti raznolikog krčkog krajolika.

Podsjetimo, *Camino de Santiago* ili Put sv. Jakova hodočasnička je ruta duga oko 800 kilometara koju godišnje propješači više od tristo tisuća hodočasnika. Vijeće Europe 1987. godine dodijelilo joj je naslov Glavne ulice Europe, da bi UNESCO, 1993., španjolski i francuski dio rute za glavni grad Galicije - Santiago de Compostelu unio na popis svjetske kulturne baštine.

Kao prva dionica hrvatske Camino rute, Camino Krk pridružio se mreži

putova sv. Jakova koje se prostiru diljem Europe, a obilježavanje rute odvijalo se između 2019. i 2021. godine. Camino Krk definiran je kao (sve)otočna kružna ruta, ukupno duga više od 150 kilometara, koja prati infrastrukturu postojećih pješačkih staza. Njezina početna točka nalazi se u otočnom središtu - gradu Krku, tj. krčkoj katedrali, a završna u naselju Kornić, u župnoj crkvi posvećenoj upravo sv. Jakovu apostolu.

Sam obilazak krčke rute podijeljen je u sedam hodočasničkih poglavila, točnije sedam dana koliko je potrebno da se istinski doživi otočna povjesna, kulturna, a posebice sakralna baština uronjena u impresivne prirodne ambijente i jedinstvene urbanističke cjeline. Za što lakše snalaženje otokom ruta je, kao i u ostatku Europe, označena jarko žutom stiliziranim strelicom apliciranom na tamnoplavu podlogu, a pored signalizacije, na raspolaganju je i interaktivna

digitalna karta koja praćenje rute omogućava i pomoću pametnog telefona, dok se u turističkim zajednicama može besplatno dobiti printana karta na hrvatskom, engleskom i slovenskom jeziku. Pored mnogih znamenitosti, koje će hodočasnici susresti na svome putu, u kontekstu prvog dana izdvaja se jedan od najznačajnijih primjera otočne sakralne arhitekture, prenesen u kompleks kojeg u središtu starogradske jezgre Krka čine katedrala te dvojna crkva sv. Kvirina i sv. Margarete.

Drugog dana ruta vodi do pravog bisera romaničke arhitekture – crkvice sv. Krševana smještene iznad uvale Čavlena, nedaleko naselja Milohnići te samostana franjevaca trećoredaca i pripadajuće mu crkve sv. Marije Magdalene u Portu, a trećeg, do monumentalne bazilike, locirane nadomak Omišlja, na lokalitetu zvanom Mirine, koja služi kao ogledni primjer ranokršćanske

sakralne arhitekture.

Četvrtog dana, na poluotoku Vošćica slijedi razgledavanje utvrde zvane Maltempo koju su, s ciljem nadgledanja pomorskog prometa u obližnjem Tihom kanalu, podignuli Mlečani, a petog, u Svetom Vidu Dobrinjskom, jedinstvene romaničke crkvice sv. Vida prepoznatljive po masivnom kamenom zvoniku dograđenom pred ulaznim pročeljem.

Šetnja u smjeru jugoistoka dovodi do kaštela Gradec, prvog posjeda knezova Krčkih Frankopana, a nastavlja sve do Vrbnika, najslikovitijeg otočnog naselja smještenog nad morem, na samom vrhu strme litice. Vrbnik je posebno značajan kao glagoljaško središte, a starogradska jezgra čuva brojne primjere sakralne arhitekture, ali i druge znamenitosti poput Klančića – najuže ulice na svijetu.

Šestog dana, hodočasnike očekuje šetnja tzv. Mjesecевim platoom – najneobičnijom lokacijom na baščanskom području koja, s obzirom na ogoljeli krajolik bez imalo hlađa, podsjeća na kamenitu pustinju ili površinu Mjeseca, a sedmog razgledavanje Baščanske staze glagoljice, upoznavanje s kompleksom opatije sv. Lucije u Jurandvoru najpoznatijem po kamenom pluteju oltarne pregrade – Baščanske ploče te uživanje u svim ljepotama otočića Košljuna smještenog usred slikovitog zaljeva – Puntarske drage. No, to je tek malen dio znamenitosti koje čuva krčka ruta.

Svi hodočasnici koji se odvaze prijeći Camino Krk, dobit će hodočasničku putovnicu ili *Credential del Pelegrino* u koju se mogu arhivirati pečati ili vjerodajnice mjesta (i znamenitosti) kroz koja

prolazi Camino ruta, a koji su, duž istu, postavljeni u prilagođenim i uvijek dostupnim ormarićima. Pečata ili vjerodajnica trenutno ima 27, a karakterističnim ih čine boje i prikazani motivi, od otočnih znamenitosti i specifičnosti, pa sve

do glagoljskih slova i grafita. Na području Baške nalaze se ukupno četiri pečata (Mjesecев plato, Baška – ured TZD Baška, Jurandvor – ispred crkve sv. Lucije i Batomalj – ispred svetišta Majke Božje Goričke).

Svi hodočasnici koji prijeđu Camino Krk dobit će službenu ispravu o realiziranom hodočašću tj. hodočasnički certifikat ili *Compostela*. Hodočasnička putovnica, kao i hodočasnički certifikat mogu se zasad besplatno preuzeti u turističko-informativnim centrima svih otočnih destinacija.

Otkad je pokrenut, projekt Camino Krk bilježi značajan interes kako domaćih tako i inozemnih hodočasnika, šetača i ostalih rekreativaca, ponajviše Slovenaca, Talijana i Austrijanaca. Od početka

projekta u uredu Turističke zajednice općine Baška podijeljeno je više od 200 hodočasničkih putovnica (u krčkom Turističko-informativnom centru, od kuda većina hodočasnika i kreće na svoj put, podijeljeno je više od 3.000 hodočasničkih putovnica).

Kao dio outdoor ponude otoka Krka brzo je stekla veliku popularnost, što su prepoznali i stručni članovi turističkog sektora. Projekt je tako u 2021. godini nagrađen visokim trećim mjestom na Međunarodnim nagradama za održivi turizam - *Skål International Sustainable Tourism Awards* i zlatnom poveljom na 9. suncokretu ruralnog turizma Hrvatske - *Sunflower Award*, u kategoriji Aktivni turistički sadržaji u ruralnom prostoru.

Dodajmo na kraju kako je zadaća ovog projekta otkrivanje (i formiranje) novih otočnih turističkih potencijala, točnije stvaranje preduvjeta za razvoj vjerskog ili hodočasničkog turizma i aktivnog odmora. Dakle, riječ je o kompleksnoj i dugoročnoj inicijativi koja uz podršku Bratovštine sv. Jakova, ali i svih dionika turizma, otok Krk može pozicionirati na europsku kartu Camino destinacija te stvoriti priliku za produljenje turističke sezone u duhu održivog razvoja i promocije lokalnih vrijednosti.

Pozivamo sve zainteresirane ugostiteljske objekte za smještaj, pružatelje usluga smještaja u domaćinstvu, turističke agencije, ugostiteljske objekte te pružatelje usluga prijevoza na području općine Baška da se priključe projektu Camino Krk i promoviraju svoju turističku ponudu i van ljetne sezone. Za sve informacije obratite nam se u Turističku zajednicu općine Baška.

DAN OPĆINE BAŠKA OBILJEŽEN BOGATIM PROGRAMOM

Darko Krpan
 Luka Tabako

Program obilježavanja Dana općine Baška ove je godine započeo 21. lipnja, otvaranjem izložbeno -prodajnog sajma tradicionalnih i eko proizvoda, rukotvorina i ručnih radova „Domaće ruke”, koji je trajao do 26. lipnja. U istom tjednu prigodno je obilježen državni blagdan - Dan antifašističke borbe, 22. lipnja, polaganjem vijenaca na spomenike u Dragi Baščanskoj, Jurandvoru i Baški, koje su položili predsjednica Općinskog vijeća i Općinski načelnik, zajedno s predstvincima Udruge veterana Domovinskog rata

U poslijepodnevnim satima 23. lipnja održan je boćarski turnir „4 sela“ na jogu kod Doma kulture u Baški u organizaciji Sportskog društva „Vihor“. U večernjim satima na Staroj rivi je održana pučka fešta uz nastup popularnog Jole s pratećom

grupom. Baščanski lovci pobrinuli su se za bogatu ugostiteljsku ponudu specijaliteta od mesa i divljači.

Na Dan Općine 24. lipnja, uz svetu misu „po starinski“ i blagoslov u crkvi sv. Ivana, obilježen je blagdan zaštitnika svetog Ivana Krstitelja. Nakon mise, predsjednica i članovi Općinskog vijeća, Općinski načelnik i predstavnici prijateljske Općine Nuštar zajedno su s predstvincima Udruge veterana Domovinskog rata otok Krk i Udruge HVIDRA otok Krk položili vijence na spomen obilježje Domovinskog rata u Baški. Polaganju je nazočio i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, koji je nakon toga obišao gradilište projekta „Dogradnja Luke Baška“. Na gradilištu je dao izjavu za predstavnike medija te se kao posebni gost uputio na svečanu sjednicu Općinskog vijeća koja je

održana u hotelu „Corinthia“, uz nastup klape „Zvonimir“.

Na sjednici se, u nazočnosti brojnih uzvanika i gostiju, predsjednica Općinskog vijeća Tanja Grlić obratila prigodnim govorom u kojem je istaknula da vijeće, koje je u novom sastavu konstituirano prije godinu dana, održava prvu svečanu sjednicu. Sa zadovoljstvom je izvjestila da je do sada održano ukupno sedam sjednica Općinskog vijeća, s 85 točaka dnevnog reda, u okviru kojih su raspravljene brojne aktualnosti koje su od važnosti za našu Općinu, a sve odluke su donesene gotovo jednoglasno. Iako se vijećnici razlikuju po svjetonazoru, karakteru i idejama, svi pokazuju da je zajednički cilj jednak, a to je dobrobit žitelja Baške, Jurandvara, Batomla i Drage Baščanske, kao i prosperitet cijele Općine. U

uvjerenju da će se do kraja mandata nastaviti raditi s jednakim ciljevima, predsjednica je čestitala blagdan svetog Ivana, zaštitnika Općine Baška, te dragim gostima zaželila ugodan daljnji boravak u Baški.

Predsjednica vijeća je uručila godišnje nagrade Općine Baška za 2022. godinu dr. Snježani Grgurić i Bruni Seršiću, a nagradu za životno djelo, koja je posmrtno dodijeljena Klonimiru Seršiću, primila je nećakinja dobitnika, Andreja Meštrović. Prigodne nagrade su od Općinskog načelnika primili i učenici generacije Područne osnovne škole u Baški, Karin Dujmović i Edin

Hamza, koji su svih osam razreda završili s odličnim uspjehom.

Nazočne su pozdravili načelnik i predsjednik Općinskog vijeća prijateljske Općine Nuštar, a u svoje i u ime načelnika svih općina otoka Krka obratio se gradonačelnik Grada Krka Dario Vasilić. Pozdrave i čestitke župana Primorsko-goranske županije prenijela je njegova izaslanica Koraljka Vahtar-Jurković, a ministar Oleg Butković u svom je obraćanju istaknuo važnost projekta „Dogradnja Luke Baška“ i dobru suradnju Ministarstva, Županijske lučke uprave Krk i Općine Baška u njegovoj realizaciji.

U večernjim satima na Staroj rivi promotivni nastup imali su dečki iz baščanskog benda „Škura bura“. Usljedio je nastup grupe „PleteRi“ i „D'Beni band“, a članovi Športskog ribolovnog društva „Škrpina“ pobrinuli su se za bogatu ugostiteljsku ponudu ribljih i mesnih specijaliteta.

Na terenima sportskog centra Zablaće Nogometni klub „Vihor“ je 25. lipnja organizirao Memorijalni nogometni turnir veterana „Ivica Juničić Junac“.

SUHOZIDNA BAŠTINA

Branka Polonijo
 Sanjin Ilić

IMA LI NADE ZA MRGARE?!

Općina Baška ima izuzetno vrijednu suhozidnu arhitekturu, jer ju karakteriziraju jedinstvenost i rijetkost. Naime i draški bunari i mrgari i lokve, iskaz su ne samo tradicijskog graditeljskog umijeća, nego i mudrosti naših predaka u pogledu upravljanja prirodnim resursima i u pogledu zaštite prirode. Svaka sačuvana gromaća živi je svjedok o načinu života iz

vremena kada još nitko nije razumio riječ „ekologija“, ali su je svi primjenjivali. Finom pređom kamenih struktura posebno dominiraju suhozidne ovčare – mrgari, prekrasni primjeri domišljatog spoja funkcije i nehotične estetike proizašlih iz potrebe za zajedničkim razvrstavanjem ovaca. O mrgarima govorimo godinama, ali situacija se svakodnevno mijenja.

Mrgari ubrzano propadaju, jer se sve manje upotrebljavaju, pastira je sve manje, ovce se spuštaju u dolinu. Raskošna kamera čipka s cvjetnim motivom gubi bitku s vremenom, burom, solju i ljudskim nemarom. Jesu li vrijedni spašavanja? Itekako jesu!

Ako i gube svoju uporabnu vrijednost, oni su spomenik

težačkom načinu života, svjedoče o skladnom odnosu čovjeka i prirode, formiraju jedinstven kulturni krajolik. Vještina suhozidne gradnje postoji od prapovijesti i uvrštena je na UNESCO-ov reprezentativni popis nematerijalne baštine čovječanstva. Zato je Društvo Sinjali nakon prve akcije obnove mrgara na Lipici (ožujak, 2007.) u zajednici s

službe zajedno s našim Sanjinom i Sanjom Pega Dorčić postavili izložbu na Zrinjevcu u Galeriji AMZ. Otvorenju izložbe prisustvovali su i izaslanik Ministarstva kulture i medija, Mladen Kuhar te Grada Zagreba, Veljko Mihalić, koji su iskoristili prigodu kako bi iskazali svoju potporu u očuvanju ovih spomenika prošloga vremena i načina života Bašćana.

etnografske djelatnosti Muzeja grada Šibenika.

Sljedeća izložba uslijedila je već u svibnju na poziv i u organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Mađarskoj u galeriji „Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal Folyosó“ u Budimpešti. Uz izuzetno osobno zalaganje veleposlanika RH, gospodina Mladenom Andrićem i

djelovanja velikog broja pojedinaca – volontera, znanstvenika, umjetnika, političara i ljudi svih stručnih profila, kao i važnih institucija – Općine Baška, Turističke zajednice općine Baška, Veleposlanstva RH, Arheološkog muzeja u Zagrebu, udruge „Dragodid“, otvorile su nam vrata dalnjim aktivnostima i ojačale uvjerenje da zajedničkim snagama

je u svibnju uz visoke temperature, istodobno s manifestacijom Crna ovca, a druga u studenome uz olujno jugo, a zatim jaku buru. Radilo se tijekom vikenda, subotom i nedjeljom, a imali smo i edukativna izlaganja u galeriji „Zvonimir“ s predavačem dr. sci. Filipom Šrayerom o tehnikama suhozidne gradnje i Brankom Polonijo o mrgarima. Radionice su vodili

Upravnog odbora ECTN-a, osvojili smo treće mjesto u konkurenciji brojnih europskih institucija i udruga.

Nagrada je osvojena u sklopu Međunarodne konferencije za kulturni turizam Europe, u organizaciji ECTN - European Cultural Tourism Network, koja broji 29 članica iz 19 država.

jurandvorskim pastirima, ponovo pokrenulo projekt „Mrgari, kameni cvjetovi Baške“ u nadi da ćemo postići kontinuirano i trajno rješenje za održavanje bar nekoliko od ukupno 15 mrgara.

Naš član i vrsni fotograf, Sanjin Ilić, ponovno je snimio nove fotografije svih mrgara te dronom stvorio zapise koji su uz pomoć Martina Šesnića i Marina Čubranića prerasli u prekrasna video svjedočanstva o ljepoti kraškog krajolika iznad baščanske doline. Zahvaljujući Denisu Lešiću, dobili smo na poklon vrlo lijep, novi logotip za projekt vezan uz obnovu mrgara.

Uslijedile su dvije važne i vrlo posjećene izložbe u glavnim gradovima Hrvatske i Mađarske.

U Zagrebu smo tijekom travnja 2022. godine gostovali na poziv Arheološkog muzeja i ravnatelja Sanjina Mihelića čije su stručne

U srijedu, dva dana nakon službenog otvaranja, galerija je ponovo bila prostor razgovora i diskusije o važnosti očuvanja mrgara, rasprostranjenosti mrgara, suhozidnoj baštini i vještini gradnje, kao i o važnosti očuvanja te baštine.

Organizirali smo tako zanimljiva i inspirativna predavanja „Mrgari – jučer, danas... a sutra?“ doktora teorijske fizike i umirovljenog višeg znanstvenog suradnika Instituta za fiziku, dr. Berislava Horvatića, „Suhozidna baština i vještina gradnje“, dr. sc. Filipa Šrayera dipl. ing. arh., arhitekta i urbanista te jednog od osnivača udruge „4 grada Dragodid“ koja se već 15 godina bavi promocijom i očuvanjem suhozidnog fenomena i vještine građenja i „Raspširovanje mrgara – Fotografije i krajolik, od Trinajstica do Kale“ dr. sc. Jadranom Kale, etnologa i profesora na Odjelu za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru te osnivača i voditelja

osoblja Veleposlanstva te donaciju vinarije Ivana Katunara uz osobnu prezentaciju, ostvarena je vrlo posjećena izložba u srcu Budimpešte.

Otvorenju izložbe prisustvovali su: dr. sc. Mladen Andrić, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj, Stipan Đurić, predsjednik Hrvatske samouprave XII okruga u Budimpešti, Toni Juranić, načelnik Općine Baška, Ivana Topić, direktorka Turističke zajednice općine Baška, Sanjin Mihelić, ravnatelj Arheološkog muzeja u Zagrebu, Branka Polonijo, predsjednica Društva Sinjali, Sanjin Ilić, autor fotografija te Hana Ivezic i Jana Kopačkova, kustosice izložbe. Izložbu je svečano otvorio načelnik XII okruga Budimpešte, Zoltan Pokorni uz prisustvo brojnih uzvanika. Izložba je ostala otvorena tijekom cijelog svibnja uz veliki interes javnosti.

Ove dvije izložbe zbog sinergijskog

ipak možemo učiniti mnogo za spas mrgara. Kamen se zakotrlja i povukao stotine kilograma novih, ugrađenih u tijelo ljubimerskih mrgara u radionicama koje su uslijedile.

Lijepo i prijatno je bilo u galerijama, ali nema tog osjećaja koji se može usporediti sa stvarnom gradnjom gromače, s ponosom koji osjetiš kada pred tvojim očima nikne zidić koji si svojim rukama izgradio, a do maloprije bio je hrpa bezobličnog kamena rasutog po tlu. Da ne govorimo o zajedništvu s volonterima koji te okružuju, bore se s vjetrom i težinom kamena koji treba rotirati nekoliko puta dok ne legne na svoje mjesto. Ništa nije bilo teško, jer su mrgari rasli ili nicali iz tla pred očima Prvića i Grgura. Bilo nas je starih i mladih, muških i ženskih, jačih i slabijih, iskusnih i neiskusnih.

I za kraj, ali ne manje važno:

Turistička zajednica općine Baška uz veliko zalaganje direktorce Ivane Topić, kandidirala je projekt Društva Sinjali Baška posvećenog očuvanju i promicanju suhozidne baštine i održivog kulturnog turizma.

Slijedom jednoglasne odluke

iskusni kamenolupci iz prijateljske udruge „4 grada Dragodid“ na čelu s Filipom Šrayerom, mladim arhitektom koji je prvi u Hrvatskoj doktorirao s temom o suhozidnoj gradnji. Na proljetnoj radionici sudjelovali su i studenti etnologije sa Sveučilišta u Zadru sa svojim profesorom dr. sci. Jadranom Kale.

Kroz proljetnu radionicu prošlo je dvadesetak volontera, a na jesenskoj ih je bilo 30. Došli su iz raznih krajeva Hrvatske, a bilo je i stranaca. Bili smo iznenađeni koliko je velik interes i entuzijazam ljudi koji nisu iz naše doline i sada smo sigurni da ćemo nastaviti istim tempom dalje.

Zahvalni smo svima koji nam pomažu u radu, a posebno Turističkoj zajednici općine Baška i Općini Baška te se nadamo da će se i lokalno stanovništvo uključiti u što većem broju kako bismo spasili mrgare od propadanja i omogućili i njihovu turističku valorizaciju.

Ugradite i vi svoj kamen, pridružite nam se u što većem broju već na idućoj, proljetnoj radionici obnove mrgara!

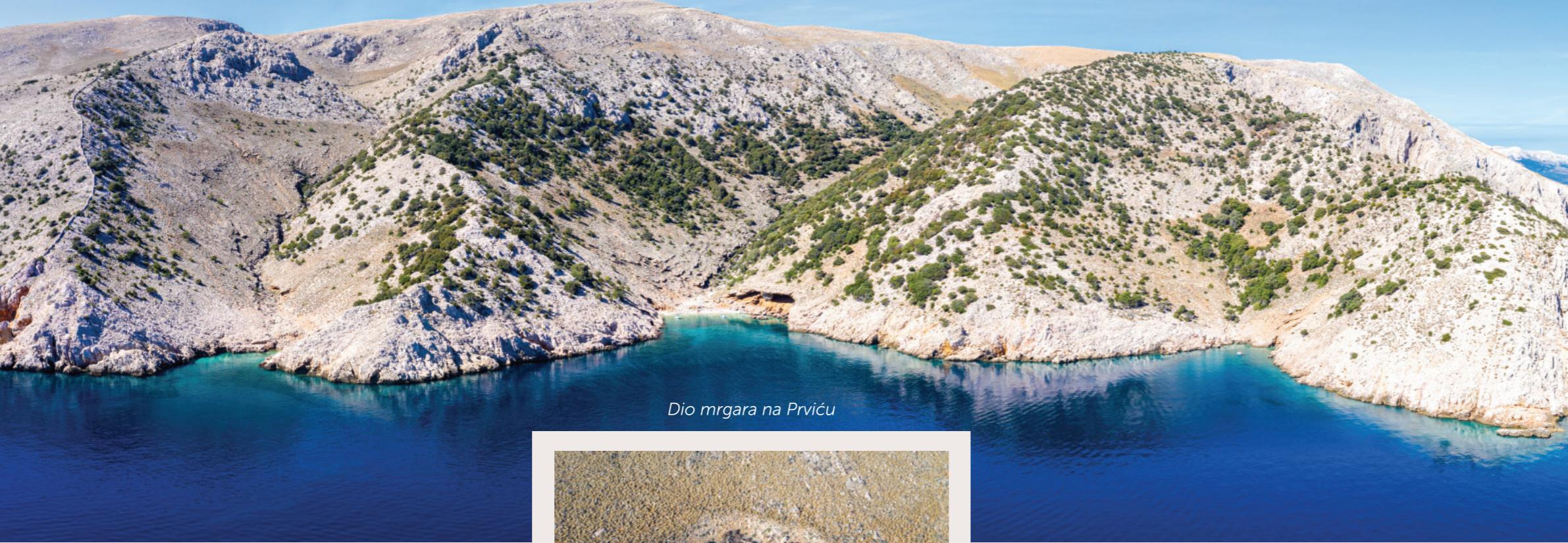
Ovo visoko priznanje bit će nam daljnji poticaj za ostvarenje našeg krajnjeg cilja - revitalizacija, prezentacija i turistička valorizacija suhozidne baštine u baščanskoj dolini s posebnim naglaskom na njezin najvrjedniji i najljepši primjer, mrgare. Vrijedna europska nagrada utire nam put k internacionalizaciji i umrežavanju s drugim europskim udrugama koje njeguju suhozidnu baštinu.

Zahvalni smo svima koji nam pomažu u radu, a posebno Turističkoj zajednici općine Baška i Općini Baška te se nadamo da će se i lokalno stanovništvo uključiti u što većem broju kako bismo spasili mrgare od propadanja i omogućili i njihovu turističku valorizaciju.

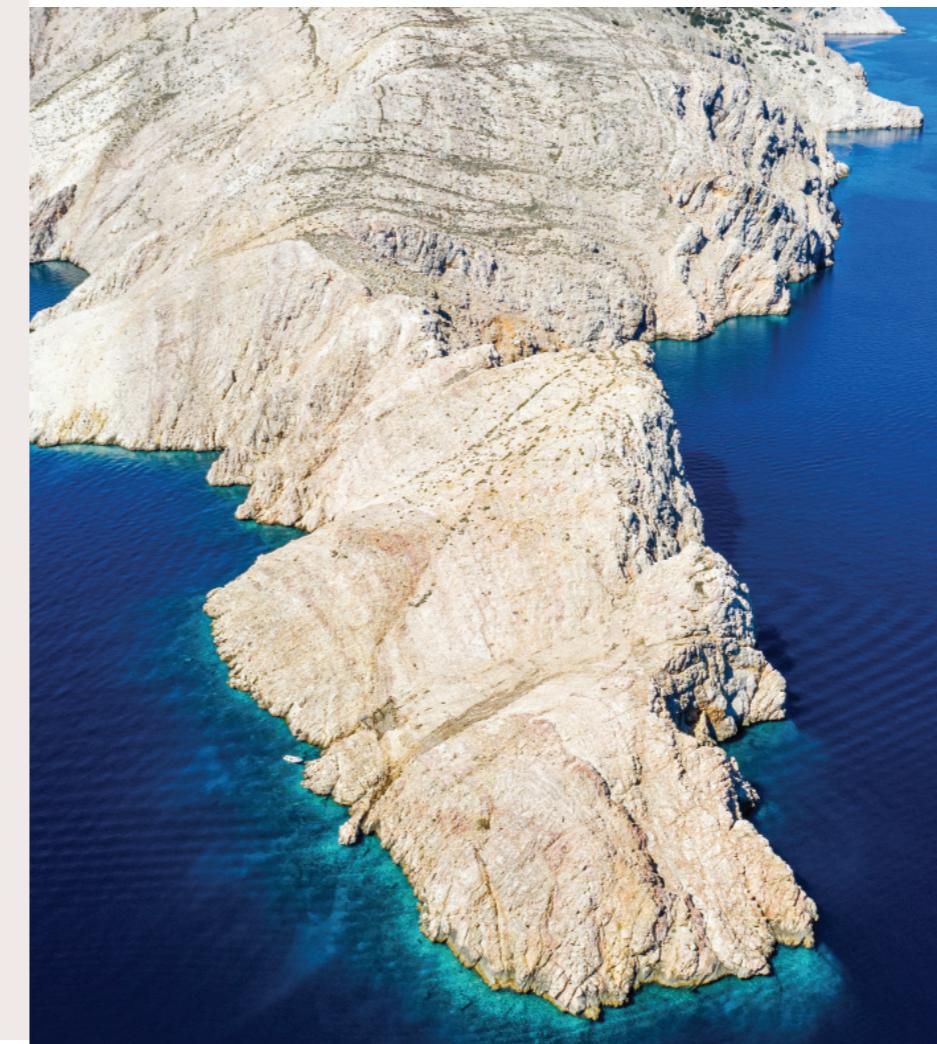
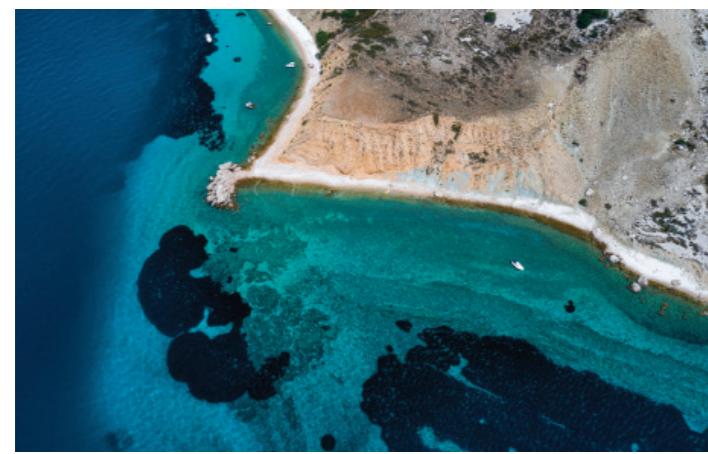
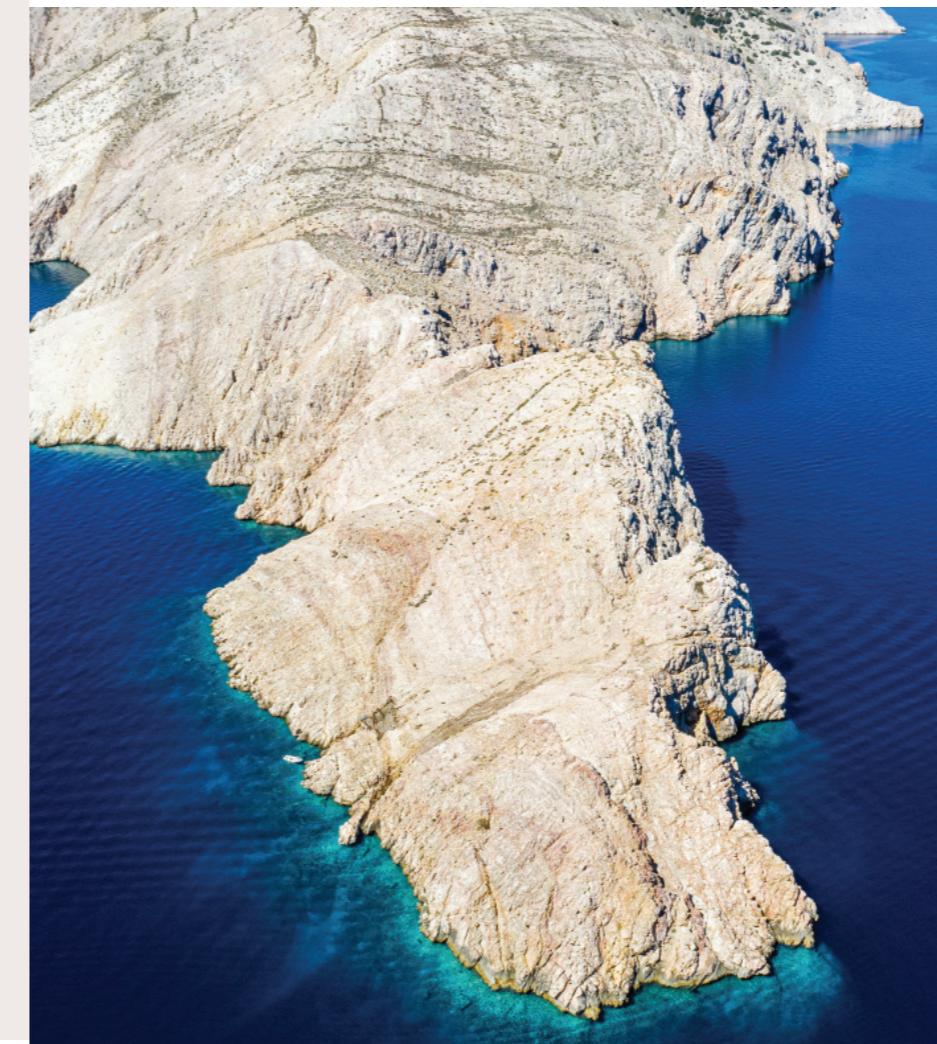
Ugradite i vi svoj kamen, pridružite nam se u što većem broju već na idućoj, proljetnoj radionici obnove mrgara!

ĐIR OKO PRVIĆA

✉ | Luka Tabako

Visoravan Prvića

MEDUNARODNI ZNANSTVENI SKUP „GLAGOLJAŠTVO – BAŠTINA, TRADICIJA I INOVACIJA”

Međunarodni znanstveni skup „Glagoljaštvo – baština, tradicija i inovacija“ održan je u Krku od 20. do 22. listopada 2022.

Skup je organiziran u povodu **120. obljetnice osnutka Staroslavenske akademije u Krku** i 70. obljetnice postojanja njezina sljednika Staroslavenskoga instituta u Zagrebu, središnje hrvatske akademske ustanove za istraživanje hrvatske glagoljice i glagoljaštva.

U tri radna dana 78 znanstvenika iz 12 zemalja (Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Češke, Bugarske, Makedonije, Rusije, Austrije, Njemačke, Švedske, Italije, Vatikana i SAD-a) predstavila su rezultate svojih najnovijih istraživanja o hrvatskoglagoljskoj baštini. Otkrivaju nam dosege hrvatskih glagoljaša, dubinu njihove uronjenosti u crkvenoslavensko, mediteransko i europsko kulturno

nasljeđe te potencijal njihove baštine u sadašnjosti i budućnosti. Skup je organiziran uz visoko pokroviteljstvo Hrvatskoga sabora te finansijsku podršku Grada Krka, Ministarstva znanosti i obrazovanja te Primorsko-goranske županije. Organizatori skupa su Staroslavenski institut, Krčka biskupija, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Znanstveni centar izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo pri Staroslavenskom institutu te Slovanský ústav Akademie věd České republiky. Stručni izlet u Jurandvor i Vrbnik za uvažene predavače organiziran je drugog dana znanstvenog skupa, kada su s velikim zanimanjem razgledali crkvu sv. Lucije. Nakon zatvaranja znanstvenog skupa 23. listopada, sudionici su prisustvovali otvorenju izložbe fotografija Branka Kukurina „Za Branka Fučića slovo tražeć“ u DUBoak – interpretacijskom centru

Dana Kružić

Branko Kukurin

USPOMENA NA VRUĆI SRPANJ U JURANDVORU I NOVU GENERACIJU NAŠIH GLAGOLJAŠA

Polaznici „Glagoljaške školice u Jurandvoru“, srpanj 2022.

Dana Kružić

Luka Tabako

I Z L O Ž B A

IZLOŽBA: „OVDJE IGRA HRVATSKA“

U krčkoj galeriji „Decumanus“ od 11. do 25. studenoga 2022. bila je predstavljena izložba dresova i memorabilija hrvatskih nogometnih reprezentativaca bašćanskog kolezionara Mišela Budimilića. Izložba je organizirana u suradnji s udrugom Plavo-bijeli otok i Centrom za kulturu Grada Krka i bila je uvod u Svjetsko nogometno prvenstvo 2022. u Katru. Na izložbi su predstavljeni modeli dresova sa

svjetskih prvenstava na kojima je nastupala reprezentacija Hrvatske.

Na izložbi su bili izloženi dresovi u kojima su nastupali Mario Stanić, Davor Šuker, Stipe Pletikosa, Marijo Mandžukić, Ivan Strinić, Luka Modrić, Tonči Gabrić, trenirka selektora Zlatka Dalića, kao i Ivica Grnje. Među eksponatima nalazi se i kravata Miroslava Ćire Blaževića, šal s finalne utakmice

naše reprezentacije i Francuske sa Svjetskog nogometnog prvenstva u Rusiji, kao i ulaznica s te utakmice s potpisima Olića, Mrmića, Dalića i Modrića, kapetanska traka Bobana, Kovača, Srne i Modrića te lopta s prvenstva 2006. godine u Njemačkoj, plakat s prve utakmice hrvatske reprezentacije protiv Sjedinjenih Američkih Država, fotografija prve selektora Dražena Jerkovića sa stožerom reprezentacije...

KONCERT U BODULSKOM VRTU

U Bodulskom vrtu obitelji Ante i Blandine Marković, 23. srpnja 2022., s početkom u 21:00 sat, u organizaciji bašćanskog Društva za kulturu, ekologiju i tradiciju „Sinjali“ i Turističke zajednice općine Baška, održan je Koncert pod zvjezdanim nebom.

Prije početka koncerta u kojem su

izvođači bili Arijana Giglani Philipp, sopran, Bruno Philipp, klarinet i Stani Göderer, harmonika, nazočnima se pozdravnim i uvodnim riječima obratila Branka Polonijo, predsjednica Društva „Sinjali“.

Na koncertu, pred brojnom publikom, izvedene su kompozicije i arije J. Schonbergera, N. Rimski

Korsakova, L. Guglielmia, Z. DeAbreua, F. Schuberta, S. Becheta, S. Secunda, G. Puccinia, J. Brahmsa, F. Lehara, A. Bilka, S. Cardilla, G. Millera, T. Cotraua, A. Kabilja i potpuri grčkih melodija.

Nakon svake izvedbe, a posebno na kraju koncerta, izvođači su nagrađeni burnim aplauzom.

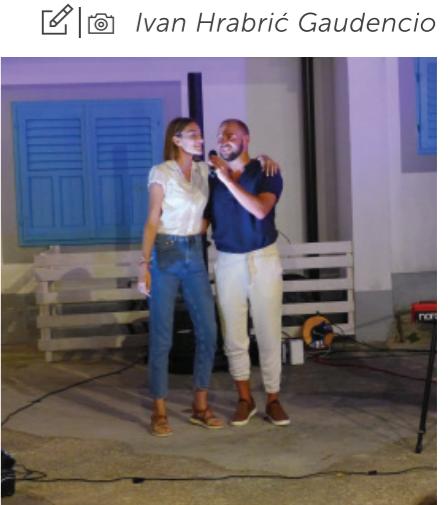
KONCERT NA TERASI HERITAGE HOTELA FORZA

Na terasi Heritage hotela Forza obitelji Dorčić, u četvrtak, 11. kolovoza, s početkom u 21:00 sat, Stani Göderer, na harmonici i Bruno Philipp, klarinet, održali su prigodan koncert. Na programu su bili repertoari iz tridesetih godina prošlog stoljeća, obrade napjeva iz operete Grofica Marica, mađarski čardaš, starogradske hrvatske melodije, obrade filmskih pjesama, balada i splet dalmatinskih i pjesama Olivera Dragojevića.

KONCERT „NAJLJEPŠE OD OLIVERA“

U najmanjem naselju općine Baška, Batomlju, na staroj placi, gdje su se u prošlim vremenima, nakon napornog rada u polju, okupljali stanovnici naselja, da se uz odmor i pjesmu zabave i razmjene pokolu riječ, u subotu, 27. kolovoza 2022., s početkom u 20:00 sati, u sklopu *Ljetne noći na placi* i organizaciji Mjesnog odbora Batomalj i Turističke zajednice općine Baška, održan je koncert pod nazivom *Najlepše od Olivera*. Mještani Batomlja i njihovi gosti koncertu su se odazvali u velikom broju, a za sve nazočne, na inicijativu Mjesnog odbora i mještana, priređen je prigodni domjenak.

MJUZIKL „JALTA, JALTA“

U organizaciji Turističke zajednice općine Baška, u sklopu *Bašćanskog ljeta* i *Noći pod zvjezdama*, u subotu 13. kolovoza s početkom u 21:00 sat ispred crkve Svete Trojice u izvedbi obitelji Surian, izведен je pred brojnom publikom mjuzikl *Jalta, Jalta*.

Ivan Hrabrić Gaudencio
 Luka Tabako

GLAZBENE NOĆI POD ZVIJEZDAMA

U sklopu *Glazbene noći pod zvjezdama* u nedjelju 17. srpnja, ispred crkve Svete Trojice, s početkom u 21:00 sat održan je dvosatni nastup muške klape „Zvonimir“ i ženske klape „Vejanke“.

Klapa „Zvonimir“ nastupila je u

sastavu: Tomislav Bilen, prvi tenor, Marin Čubranić, drugi tenor, Marinko Hrabrić, drugi tenor, Josip Blaženić, bariton i gitara, Tomislav Seršić, prvi bas i Zoran Siddiqui, drugi bas i mandolina. Sanja Vincan, drugi soprano, Matea Dujmović, drugi soprano, Jelena Mrakovčić, drugi soprano, Aleksandra Udina, prvi alt, Branka Bajčić, prvi alt, Željka Stupičić, drugi alt i Sandra Justinić, drugi alt.

Ženska klapa „Vejanke“ nastupala je u sastavu: Mirjam Stolfa, prvi soprano,

Ivan Hrabrić Gaudencio

PROMOCIJA FOTOMONOGRAFIJE O BAŠKI

Povodom obilježavanja Svjetskog dana turizma, u ponedjeljak 26. rujna 2022., u bašćanskoj galeriji „Zvonimir”, s početkom u 19:00 sati, održana je promocija fotomonografije „Baška” u nakladi Tabako Media i Općine Baška. Autor fotografija na 196 stranica je Luka Tabako, urednica Danijela Tabako, tekst potpisuje Ana Dujmović, recenzent je Tonći Denis Redić. U fotomonografiji, osim fotografija Baške, objavljene su i fotografije Jurandvora, Batomlja i Drage Bašćanske.

U ime nakladnika, Općine Baška, prisutnima se obratio načelnik Toni Juranić i istaknuo:

„Fotomonografija o našoj Baški sažela je kroz fotografiju i tekst njezinu povijest, sadašnjost i posredno budućnost. Preljepa i očuvana priroda, bogata povijest, kulturna baština, duhovni život, legende, zaslužili su da se na jednom mjestu trajno zabilježe kao simbol identiteta ovog kraja.

Fotografije iz raznih perspektiva prikazuju poznate prirodne i kulturne atrakcije na dosad nevidjen

način, ali otkrivaju i neke posve nove vrijednosti. Raspored fotografija u knjizi pomno je koncipiran tako da prikaže i naglasi čudesnu raznolikost i bogatstvo naša četiri naselja: Baške, Batomlja, Drage Bašćanske i Jurandvora. Gotovo svaku fotografiju prati tekst o geografskim, povijesnim, razvojnim i kulturnim značajkama naše općine, a svi zajedno slikaju osebujan portret općine Baška i smještaju je u širi prostorni i vremenski kontekst.

Ova fotomonografija uz autorske fotografije našeg poznatog fotografa – umjetnika Luke Tabaka, predstavlja posebnosti općine i svih njenih naselja pitkim, informativnim i zanimljivim fotografijama i tekstovima. Naglasak je ipak na fotografijama, koje zaista ističu prirodne i kulturne ljepote, arhitekturu, ambijente i prostore na području općine Baška. Kroz prepoznatljiv stil i fotografiski potpis Luke Tabaka, vrhunske fotografije predstavljaju općinu Baška kao mjesto idealno za ugodan život, jer iz autorovih fotografija izvire namjera da se zabilježi mirniji, skladan prizor i trenutak u prostoru i vremenu,

općine Baška i jest, prvenstveno van ljetnog perioda.

Fotomonografijom se također slavi ribarstvo i ovčarstvo, jedna od najtežih zanimanja koje postoje, ali i naša kulturna baština, pismenost tj. glagoljica i Bašćanska ploča, narodni običaji, nezaobilazni mrgari, naše prekrasne plaže... sve ono što čini posebnost ovih mesta.

Osim što na jednom mjestu prezentira bogatstvo i napredak općine Baška, fotomonografija ima još jedan cilj, a to je privući posjetitelje prikazom naše jedinstvene i atraktivne turističke ponude. U tu svrhu, pored mozaika kreativnih fotografija, u knjizi služi detaljna karta sa svim relevantnim podacima.

Čestitke autoru i svim dionicima u nastanku ovog vrijednog djela u kojem će vjerujem uživati svi ljubitelji naše Baške”.

Prof. Tonći Denis Redić, recenzent fotomonografije, pohvalio je autorov urođeni instinkt u odabiru trenutka i svjetlosti u nastanku fotografija, uz naglasak da je iza sebe ostavio vrijedan zapis.

Ivan Hrabrić Gaudencio
 Luka Tabako

RIBARSKI DANI

Tradicionalno prvi vikend u „Venus” i klapa „Kampanel”.

Jedriličarski klub „Vihor“ organizirao je Reviju jedrenja otoka Krka, a Sportsko društvo „Vihor“ natjecanje u potezanju konopa i hodanju po gredi. Klub daljinskog plivanja iz Rijeke organizirao je Plivačku utrku dvije skakaonice. Tradicionalno je kod konobe „Frga“ održan turnir u briškuli i trešeti.

U kulturnom programu ponuđeno je u galeriji „Zvonimir“ otvaranje izložbe fotografija Ivana Kosića Vrijeme mora te projekcija filmova Klonimira Seršića u organizaciji KD „Šoto“ kod parka Marjan.

Za zabavni dio, uz promenadni nastup po ugostiteljskim objektima, bili su zaduženi klapa „Zvonimir“, „Trio Bajs“ i „G-dur Trio“. Na pozornici na Staroj rivi koncerte su održali „Neno Belan & Fiumens“, „Trio Marinero“, „Daleka obala“, grupa

centar maritimne vještine „DUboak“, a Ribolovno športsko društvo „Škrpina“ Malu školu ribolova.

Pored tradicionalnih defilea ribarskih barki, brodica i turističkih brodova, održana je i povorka ribara i mještana do Vele plaže uz izvlačenje mreže uz pratnju limene glazbe „Spinčić“ i krčkih mažoretkinja.

Ovogodišnji program ponudio je i interpretacijsku šetnju kroz Bašku: Oblatak, kutak, vrutak i pčela. Upoznaj Bašku kroz igru..., zatim Astronomsku večer na rivi ispod parka Marjan koju je održalo Akademsko astronomsko društvo Rijeka, a udruga „Buymer“: Dane otvorenih vrata ribarskog muzeja Buymer.

KAMP MALI I OVE GODINE PRIMIO PRESTIŽNU NAGRADU

Na 16. kongresu hrvatskog kampinga održanom u Šibeniku 7. studenoga 2022. godine, sedme godine zaredom kampu „Mali“ dodijeljena je nagrada za najbolji mali kamp na Kvarneru.

Ovog puta dobitnici smo nagrade za 2. mjesto. Priznanje dodjeljuje slovenski portal *avtokampi.si*. Nagrada nam je uvjek posebno značajna pošto se dodjeljuje na temelju glasanja samih gostiju kampa.

Od sezone 2018. radimo pod oznakom *OK MINI KAMP*, koja nam je dodijeljena od strane Kamping udruženja Hrvatske. Za korištenje ove oznake potrebno je zadovoljiti vrlo stroge kriterije

koje propisuje također Kamping udruženje Hrvatske.

Iako su mnogi kampovi s našeg otoka bili kandidirani u nekoliko kategorija, Ježevac Premium Camping Resort iz Krka koji je osvojio treće mjesto u kategoriji većih kampova, naš kamp „Mali“ bio je viceprvak i zato nam ovo drugo mjesto predstavlja podstrek da budemo još bolji i kvalitetniji.

Drago nam je da i mi pridonosimo kvaliteti i prepoznatljivosti naše Baške.

Nadamo se da ćemo i narednu sezonu uspješno odraditi, što želimo i svima ostalima u našoj Općini.

✉️ | 📸 Tonči Hrabrić

JASLICE

BUBAMARE

LEPTIRI

NOVOSTI IZ DJEČJEG VRTIĆA

Dječji vrtić Katarina Frankopan u Baški ovu pedagošku godinu započinje nešto smanjenog obujma, točnije s dvije mješovite vrtičke skupine u prizemlju koje broje zajedno 44 djece te jednom mješovitom jasličkom skupinom na katu s 12 djece od prve do treće godine života.

Ovu pedagošku godinu obilježit će bitne zadaće cijele ustanove naziva „Razvoj kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, odnosno razvoj kreativnosti kroz igru kao temelj za cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te oblikovanje poticajnog i estetski prikladnog socijalnog okruženja“. Vodeći se strukom i smjernicama iz bitnih zadaća vrtić iz Baške odlučio se predstaviti i angažirati u

bitnim zadaćama užeg naziva i to obje vrtičke skupine „Bubamare“ i „Leptiri“ u bitnoj zadaći „Igra kao vremeplov – simbolička igra nekad i sad“ te naši najmlađi – jaslički uzrast bit će posvećeni u ostvarivanju bitne zadaće „Multisenzorički poticaji za istraživanje osjetila i poticanje razvojarazličitim kompetencijama“. Obje zadaće vode se zajedničkim ciljem tj. poticanjem razvoja slobodnog, snalažljivog, odgovornog i samopouzdanog djeteta koje kreativno i kritički promišlja o svijetu i zbivanjima oko sebe.

U sklopu bitnih zadaća započeti su i sklopovi aktivnosti te su tako vrtičke skupine kod već tradicionalnog obilježavanja Dana kruha i zahvalnosti za plodove

zemlje učili kako se pripremaju tradicionalne otočke slastice – kroštuli te su to imali prilike pokazati pri gostovanju u emisiji „Đir“. U istoj emisiji djeca su dobila priliku pokazati kako su i danas aktualne i zanimljive igre naših starih.

U listopadu obitelj Frgačić nas je ugostila u svom masliniku te smo kao i većina mještana pridonijeli berbi masline. Uoči blagdana Svi sveti posjetili smo mjesno groblje te se tako sjetili svojih dragih kojih više nema.

Uz jako dobru suradnju s roditeljima i širom obitelji djece te lokalnom zajednicom u pripremi je i etno izložba koja će ugledati svjetlo dana za sve korisnike vrtića, lokalnu

✉️ Aleksandra Udina
📸 Luka Tabako

zajednicu, a i šire nakon božićno-novogodišnjih blagdana. Ovim putem želimo se zahvaliti svima koji su na bilo koji način doprinijeli da se ne zaboravi kako su živjeli naši stari koji su nas svime time i zadužili. Izložba uz kulturni, nosi i predznak edukativnog karaktera te se nadamo da će biti prepoznata od šire javnosti i posjećena u velikom broju. Djeca i odgojitelji sudjelovali su, na poziv TZ Baška, 26. 11. 2022. na paljenju prve adventske svijeće, radosno i uzbudeno uz kratak program dočekali dječjeg najdražeg sveca sv. Nikolu te bili dio humanitarne akcije u adventu održane 17. prosinca. Božićne ukrase na božićnoj radionici te predblagdanskom druženju roditelja i odgojitelja izradile su vrijedne i kreativne ruke u tehnići filcanja vune pod vodstvom gđe Jasminke Gršković, odgojiteljice te su se isti prodavali u sklopu humanitarne akcije. U međuvremenu, 1. 12. 2022. starja djeca („Leptiri“ i „Bubamare“) su imala priliku zajedno sa svojim odgojiteljima posjetiti i GKL Rijeka te gledati predstavu „Čarobnjak iz Oza“ uz jedan vrlo drag iznenadan posjet nakon predstave, posjet i pozdrav sv. Nikole. Za to vrijeme su se najmlađi, uz

veliki zalog njihovih odgojiteljica, trudili „postati veliki“ pa tako svladavali svakodnevne prepreke u osamostaljivanju te svim aktivnostima samozbrinjavanja kao i prihvaćanju i empatičnosti prema novim prijateljima koji su im se periodično pridružili skupini. Veliki je izazov u odgojno-obrazovnom okruženju u ustanovi osigurati topao i prihvaćajući, skoro pa obiteljski ambijent te stoga ne treba nikako zanemariti to nastojanje struke.

Poziv na blagdansko raspoloženje,

ŠKOLA

njegujući domaću besedu i običaje s jasnom porukom što Božić jest, djeca su uz vodstvo svojih odgojitelja te pomoći mještana

Baške pripremila predstavu „Va potragi za božićnim duhom“ za svoje obitelji i širu zajednicu.

U tom duhu blizine, zajedništva, radosti i osjećaja za bližnjega, djeca i djelatnici DV Baška žele blagoslovjen i radostan Božić te uspješnu i ispunjenu novu godinu svim stanovnicima i prijateljima Općine Baška uz nekoliko stihova,

možda već i zaboravljene, koledve:

„(...) Jedan Anđel, z neba teče
Kad priteće tako reče.

Pojte, pojte malo više
Naći ćete, mnogo lipše.
Pojte, pojte Vitlioma
Naći ćete, Božja doma.
Pojte, pojte nova grada
Naći ćete, Boga mlada! (...)
On nam daje, rajska diku
I blaženstvo, u vik viku.
I svetoga, Duha znamen
Svim recimo, skupno Amen. (...)“

GENERACIJA PRVAŠIĆA U ŠK. GOD. 2022./2023.

Sonja Polonijo

Školsko zvono PŠ Baška, 5. rujna 2022. godine, oglasilo je početak nove školske godine. Dvanaest uzbudjenih prvašića okupilo se na školskom igralištu zajedno s ostalim učenicima i njihovim razrednicima. Veselju i znatiželji nije bilo kraja. Ponosni roditelji, bake i djedovi dopratili su svoje mališane do školskog praga. Najradije bi i oni ponovno u školu za koju ih vežu lijepi uspomene.

Zanimljiva generacija! Šest dječaka i šest djevojčica, šest plesnih ili glumačkih parova! Čekaju ih mnoge školske obveze, ali i brojni lijepi trenuci učenja uz igru s vršnjacima.

Raduju se terenskoj nastavi, izletima, radionicama, priredbama... Spremni su učiti i istraživati svijet.

Poželimo im sreću i uspjeh na tom životnom putu!

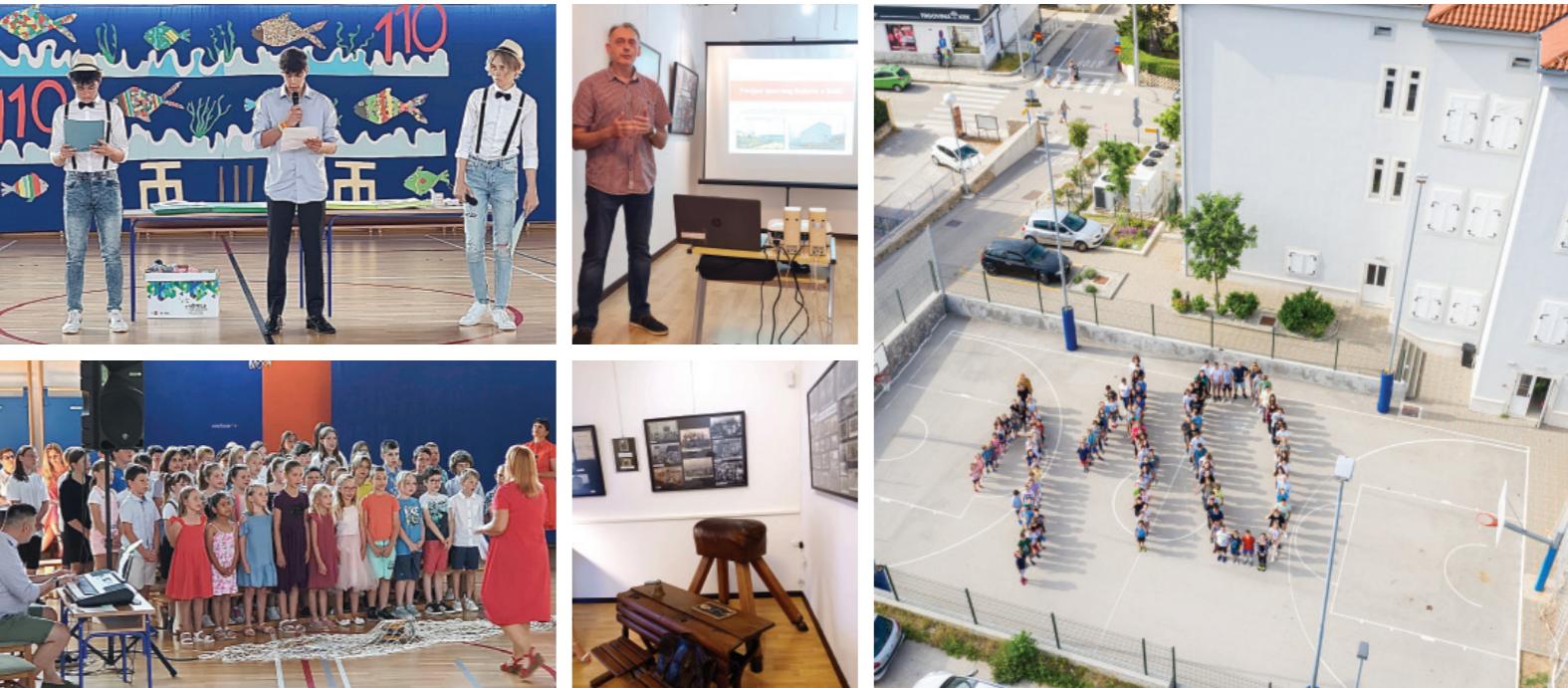
Generacija bašćanskih prvašića:

Lara Barbalić, Petar Ćulumović, Sara Dekanić, Andrej Dukić, Zola Kraljić, Vito Maričić, Benjamin Medved, Amina Memić, Erika – Mihaela Näslund, Dino Pekota, Leon Stojanović i Natalia Vršić.

110. ROĐENDAN ŠKOLSKE ZGRADE U BAŠKI

Vladimira Petrić

Arhiva OŠ Baška, Luka Tabako

Baška se, uz nebrojene prirodne ljepote, znamenitu povijesnu baštinu te respektabilan turistički razvoj, može pohvaliti 180-godišnjom tradicijom javnog školstva.

Početkom bašćanske obrazovne povijesti smatra se 1842. godina, kada je s radom započela prva pučka škola na bašćanskom području, Muška pučka učiona u Baški. Samo dvije godine kasnije, otvaranjem Ženske pučke učione, i bašćanske su djevojčice dobile priliku početnog obrazovanja u svom rodnom mjestu. Ipak, nastava se tada održavala u nenamjenskim prostorima privatnih kuća. Prva od njih bila je kuća obitelji Magašić (Pravdinih) „na Narceh“ (današnja gostionica „Bag“). Nakon izgradnje nove zgrade na Paladi (zbog kasnije funkcije i danas je zovemo „Općina“), obje učione sele u nju.

Razvojem školstva jačala je i potreba za izgradnjom namjenske

zgrade, u kojoj bi se brojni mali Baščani i njihovi vrijedni učitelji družili, učili i stvarali. Stoga je, u vrijeme općinskog načelnika Nikole Dorčića, na sjednici Mjesnog školskog vijeća 20. listopada 1906. godine, donesena odluka o gradnji nove školske zgrade.

Tako je počela povijest današnje školske zgrade, koja je svoje prve učenike dočekala 24. rujna 1912. Općinski je načelnik tada bio Božo Kaftanić, upravitelj Muške pučke škole bio je Fran Katarinić, a upraviteljica Ženske pučke škole Bazilija Frančić.

Preživjela je školska zgrada Prvi i Drugi svjetski te Domovinski rat, nadživjela je ne samo veliki broj svojih učenika, već i nekoliko država pod čijom je upravom djelovala. U ranim 80-im godinama prošlog stoljeća izvedena je rekonstrukcija, u kojoj su stari daščani podovi dopunjeni tankom

betonskom pločom, a uređeni su i novi sanitarni čvorovi.

Unatoč rekonstrukciji, svoj je 100. rođendan 2012. godine škola proslavila kao drhtava i slabašna stara dama, koja je sve teže podnosila živahne korake svojih malih „stanara“. No za rođendan, proslavi kojeg je nazoočio i Željko Jovanović, tadašnji ministar znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, dobila je svoju himnu, ali i obećanje da će uskoro uslijediti temeljita adaptacija i nadogradnja zgrade, između ostalog i novom sportskom dvoranom za potrebe škole i lokalne zajednice.

Nakon laganog pritiska zabrinutih roditelja, koji su o situaciji u staroj zgradi putem medija obavijestili šиру javnost, intenzivirali su se dogоворi oko početka obećane rekonstrukcije. Investitori radova, u jednakim dijelovima, bili su Općina Baška i Primorsko-goranska

županija. Učenici su u nastavnu godinu 2014./2015. započeli „u gostima“, jer se nastava odvijala u improviziranim učionicama smještenim u prostoru Dječjeg odmarališta Murska Sobota, a tako je ostalo i sljedeće dvije nastavne godine. Kamen temeljac nove zgrade položen je 27. siječnja 2015. godine.

Rekonstruirana zgrada škole, koju „od milja“ nazivamo novom školom, svečano je otvorena 4. rujna 2017. godine. Bio je to ponедjeljak, prvi nastavni dan nastavne godine 2017./2018.

Pet godina nakon svečanog otvorenja, naša je škola opet u ulozi slavljenice. Slavili smo ove godine 110. godišnjicu školske zgrade, kao i 5. godišnjicu „nove škole“.

Slavile smo započeli već u lipnju, kada je na završnoj priredbi, održanoj 17. lipnja 2022. godine, tema naših pjesama bila škola i život

učenika. Tom je prilikom najavljen i drugi dio proslave, a to je izložba „Bašćanski đački vremeplov“, koja je u suradnji s Turističkom zajednicom općine Baška bila postavljena u galeriji „Zvonimir“ od 16. do 23. rujna 2022. godine.

Svečano otvorenje izložbe započelo je u Himnom škole u izvedbi školskog zbora. Nakon pozdravne riječi voditeljice škole Kristine Ivošić, uslijedilo je predavanje „Povijest bašćanskog školstva“, našeg učitelja Povijesti, ali i dobrog poznavatelja bašćanske povijesti u cijelosti, Tvrta Božića.

Izložba je bila koncipirana na način da svakog posjetitelja pozove u vremeplov, potakne ga na istraživanje i traženje poznatih lica te slaganje slagalice sjećanja iz djetinjstva. Panoi su bili slagani tematski te su posjetiteljima nudili pogled na različite sfere školskog života. Na tri stola bila

su predstavljena tri kronološka razdoblja povijesti škole. Prvi je stol prezentirao niz predmeta (učeničke knjižice i svjedodžbe, nastavna pomagala, radovi učenika...) iz razdoblja prije 80-ih godina 20. stoljeća. Drugi stol prezentirao je razdoblje od 80-ih godina do završetka 20. stoljeća, a na trećem stolu bili su izloženi predmeti iz posljednja dva desetljeća. Raduju nas dobar odaziv i pozitivne reakcije posjetitelja izložbe.

Slavila je školska zgrada, ali slavili smo i svi mi koji se u njenim prostorima družimo i radimo, radujemo i tugujemo, veselimo i strahujemo... Školu čekaju nove reforme, novi daci, nove proslave, a mi joj želimo da se u svemu tome dobro snađe i da 180-godišnja tradicija putovanja k znanju nikada ne prestane u našem bašćanskom kraju.

BAŠĆANSKA ŠKOLA UKLJUČENA U MEĐUNARODNI PROJEKT POLJE MIRA

U godini prije obilježavanja 100. godišnjice početka Prvog svjetskog rata, 2013. godine, pokrenut je međunarodni projekt Polje mira. Nositelj projekta je Nacionalni dječji nogometni savez iz Engleske, koji je inicijator osnutka Međunarodnog dječjeg nogometnog saveza, dok je glavni partner projekta Selo mira iz belgijskog grada Mesena.

Kako bismo shvatili poveznicu između malih engleskih nogometnika i belgijskog Sela mira, moramo okrenuti jednu od najtužnijih i najstrašnijih stranica svjetske povijesti. Na toj ćemo stranici naći krvlju ispisani priču

o Europi okruženoj bojištima, o kilometrima rovova, milijunima poginulih, ranjenih i nestalih mladića. Ta nas stranica vodi u razdoblje Prvog svjetskog rata, pokrenutog kao lančana reakcija tadašnjih svjetskih sila na sarajevski atentat na austrougarskog prijestolonasljednika, nadvojvodu Franju Ferdinanda, u lipnju 1914.

Zapadna bojišnica nalazila se u blizini spomenutog belgijskog grada. I baš se na tom dijelu bojišnice odigrao gotovo nestvaran, bajkovit događaj. Za vrijeme Božića 1914. godine britanski i njemački vojnici odložili

su oružje, susreli se na „ničijoj zemlji“ te ondje odigrali nogometnu utakmicu. Ovaj jedinstven događaj ratne povijesti ušao je u stručnu literaturu pod nazivom Božićno primirje (The Christmas Truce).

Međunarodni projekt koji njeguje sjećanje na ovaj događaj okuplja danas škole, nogometne klubove i interesne skupine iz 15 država s pet kontinenata. Prva hrvatska škola koja se uključila u projekt bila je OŠ Veli Vrh iz Pule. Na inicijativu našeg učitelja povijesti Tvrta Božića, uz pokroviteljstvo Općine Baška, i naša je škola postala potpisnica Deklaracije mira, a školska Plaketa

mira PŠ Baška već je postavljena na Zid mira u Mesenu.

U sklopu projekta Polje mira prošle su godine predstavnici PŠ Baška posjetili OŠ Veli Vrh, a 22. rujna ove godine s radošću smo dočekali goste iz Pule. U programu je sudjelovao školski zbor, koji je izveo himnu škole, šestašica Leona

Kovačić recitirala je pjesmu Neka cijeli ovaj svijet, a sedmaši Petra Čuljat, Lea Seršić i Niko Parčić okupljenima su predstavili životopis učitelja Ivana Šorića, čije ime povezuje OŠ Veli Vrh s Baškom. Pozdravnim govorima obratili su nam se načelnik Općine Baška Toni Juranić i ravnateljica OŠ Veli Vrh Ileana Zahtila Blašković. Program je

završio svečano. Učitelj Tvrto Božić predao je voditeljici PŠ Baška Kristini Ivošić Deklaraciju mira. Naši su gosti potom u galeriji „Zvonimir“ razgledali izložbu Bašćanski đački vremeplov.

Toga je dana igralište NK Vihor na Zablaću postalo Polje mira, na kojem su učenici pulske i bašćanske škole odigrali prijateljske utakmice.

TKO JE BIO IVAN ŠORIĆ?

Ime učitelja Ivana Šorića danas je poznatije u Puli, među učiteljima i učenicima OŠ Veli Vrh, nego u njegovu rodnom mjestu, Baški. Prilikom prošlogodišnjeg posjeta naših učenika i djelatnika toj školi, odana mu je počast polaganjem vijenca uz kućicu u kojoj je nekada bila škola u kojoj je radio. Također, prilikom uzvratnog posjeta Puležani su cvijećem okitili grob njegove majke, Dinke Šorić.

Životopis učitelja Ivana Šorića istražio je i učinio mi dostupnim moj kolega Tvrto Božić, veliki zaljubljenik u bašćansku povijesnu

baštinu. Iz njegovih bilježaka ukratko ću znatiželjnom čitatelju odgovoriti na pitanje iz naslova.

Ivan Augusti Šorić rođen je 29. svibnja 1890. godine, kao drugo dijete Dinke, rođene Dujmović i Ivana, bašćanskog gostioničara. Uz Ivana imali su i dvije godine starijeg sina Marka.

Pučku školu završio je u Baški, a potom se školovao za učitelja. Prve korake u učiteljskoj struci učinio je u školi u Velom Lošinju, a nakon toga profesionalni ga put vodi u Pulu. U to je vrijeme Istra u rukama talijanskih liberala, a u školama se nastava održava na talijanskom jeziku. Učitelj

Šorić posao nalazi u školi Družbe sv. Ćirila i Metoda na Velom Vrhu u Puli. Družba sv. Ćirila i Metoda bila je udruga za podupiranje hrvatskog i slovenskog školstva u Istri, a škola na Velom Vrhu bila je jedna od 43 hrvatske i slovenske škole koje je otvorila do 1914. godine.

Godina 1914. obilježena je početkom Prvog svjetskog rata. Učitelj Šorić je mobiliziran i priključen 97. pješačkoj pukovniji „Baron von Waldstätten“ sa sjedištem u Trstu. Već u kolovozu odlazi na Istočno ili Rusko bojište, u Galiciju. Na bojištu obolijeva od kolere. Umro je 27. listopada 1914., u dobi od 24 godine. Iz zapovjedništva njegove postrojbe

tek je 10. veljače 1915. godine stigla kratka obavijest „podlegao koleri“. Svoje je nasljedstvo (po smrti majke) oporučno ostavio Družbi sv. Ćirila i Metoda.

Vijest o smrti učitelja Ivana Šorića objavile su tadašnje novine: zagrebački Ilustrovani list, Riječki

Novi list i pulska Naša sloga. Za kraj, iz teksta koji je izao u Riječkom Novom listu 27. veljače te u pulskoj Našoj slozi 4. ožujka 1915. godine, izdvajam rečenicu kojom autor Josip Krmpotić na kraju članka izražava zahvalu učiteljskom djelu Ivana Šorića:

„Lijep si Ivo spomenik ostavio sebi, da si ljepšeg zaželjet ne možeš (...) spominjat će se ime Tvoje, šaptat će se tiha molitvica istarske osvještene dječice za dobrotvora svoga.“

Vladimir Petrić
 Arhiva OŠ Baška

ŽUPA BAŠKA

USUSRET BOŽIĆU I NOVOJ GODINI

U beskraju svemira Zemlja je samo jedno od bezbroj nebeskih tijela, ali za nas presudna. Uz nju smo vezani sudbinskom životnom vezom, jer nam pruža potrebne uvjete za život po mjeri čovjeka. Ona je naša kolijevka i dom, na koncu i naš grob. Bog nam je darovao Zemlju.

je koje se neizbjježno postavlja svakom čovjeku i svakom pokoljenju. Vjerujem da bismo mogli jednoglasno zaključiti da je Božja zamisao prisutna u tragovima i fragmentima i da nam se nekad čini da se sve više udaljujemo od tog Božjeg plana.

istinske životne vrijednosti i ispravni put kojim treba koračati. Nije ostao samo na riječima i primjeru. Ponudio je moć, snagu i sposobnost potrebnu za ostvarenje. Onu istu Snagu kojom je on nadvladao za čovjeka nesavladivu

I nas je darovao Zemlji. Njegova je zamisao da dar Zemlje uređujemo, oplemenjujemo, uljepšavamo. Očekuje da i mi, koji smo njegov dar, rastemo u plemenitosti, dobroti, zajedništvu i ljubavi.

Koliko smo blizu, ili koliko smo daleko od Božje zamisli, pitanje

Sam je Bog vidio koliko su se ljudi udaljili od njegove zamisli, nesvesni da time sebi nanose štetu pa je odlučio pomoći da se ljudi i Zemlja otmu prijetećem srljanju u samouništenje. To je razlog njegova utjelovljenja i silaska u ljudsku zemaljsku stvarnost. Svojim životom na Zemlji otkrio je čovječanstvu

prijetnju i prepreku: smrt i time pokazao da je jači od najvećeg neprijatelja života, želi darovati i nama. Njegovo uskrsnuće garancija je i našeg uspjeha.

Na žalost, ljudi njegova vremena nisu to razumjeli pa je njegova majka morala tražiti mjesto gdje

će ga roditi. Našla ga je kod malih, priprostih ljudi, u štali. I kasnije će tražiti one koji ga žele primiti. Našao ih je malo. Oni drugi su bili brojniji, jači, moćniji, glasniji... pa su ga ubili. Ni slutili nisu da su mu otvorili mogućnost svladavanja smrti i darivanja svoje Snage onima koji ga prime i zapravo omogućili konačan trijumf.

Od tada do danas on traži tko će ga primiti da se kod njega rodi, da ga obdari darom pobjede nad smrću. I opet ih nalazi među malim, priprostim, nemoćnim, poniznim, neznatnim ljudima. Drugi, oni jači, moćniji, glasniji... opet ga odbijaju, sude, odbacuju. Najradije bi ga ubili, ali više ne mogu, on je nadvladao smrt.

Narod koji je u našim prostorima živio davno prije nas, primio ga je raširenenih ruku. O tome nam svjedoče brojni ranokršćanski i starohrvatski spomenici čime se i danas ponosimo, jer su bili i ostali plod i znak vjere, kulture, civilizacijskog doseganja naših pređa.

Ipak, najznačajniji spomenik Božjeg dolaska u našu sredinu jest vjera koja

se prenosi iz naraštaja na naraštaj i oplemenjuje osobe i odnose s ljudima, ali određuje i naš odnos prema Bogu. Živa vjera u živoj zajednici trajni je zalog vječnosti s Bogom u radosti i slavlju. Kršćansku zajednicu definira povezanost, zajedničke vrijednosti, solidarnost, empatija, zapravo ono što Isus označuje kao ljubav premabližnjemu i ljubav prema Bogu. Zajednica se okuplja u različitim prigodama, osobito u slavlјima susreta s Bogom. Za te susrete potrebno je mjesto. Kršćanskoj zajednici mjesto okupljanja i slavljenja jest crkva, osobito župna crkva.

Kršćanska zajednica u Baški

vjekovima ima svoje mjesto okupljanja i slavljenja. Prije sadašnje župne crkve to je bila crkva sv. Ivana Krstitelja, danas na groblju, a kad je naselje izgrađeno pri moru i župna je crkva Presvetog Trojstva izgrađena u novom naselju. Tri su stotine godina od tada protekle te će nam godina 2023. biti u znaku spomena na taj povijesni događaj.

Obilježavanje ovakvog jubileja osobito je važno za vjerničku zajednicu u Baški, ali je to i važan

Ivan Milović, župnik
 Luka Tabako

kulturni događaj, jer župna crkva u Baški čuva značajan polog kulturnog blaga, materijalnog i nematerijalnog, na ovom području.

Proslava obljetnice događat će se kroz različite manifestacije na području vjere i kulture, a svoj će vrhunac doseći liturgijskom proslavom na svetkovinu Presvetog Trojstva 4. lipnja 2023.

Živo se nadamo i žarko želimo da u proslavi ovog jubileja ostvarimo zajedništvo i suradnju s različitim društvenim institucijama u Baški. Općina Baška i Turistička zajednica općine Baška već su se idejama i dobrom voljom uključile u pripravu i na tome im zahvaljujemo.

Vjerujemo da će se svi koji vole Bašku na prikladan način priključiti ovoj proslavi.

Svim čitateljima Naše Baške želim da im se radost koju donosi dolazak Božjeg Sina među ljudi razlige na cijelu novu 2023. godinu u miru i napretku.

KULTURNO DRUŠTVO „ŠOTO“ ZA OČUVANJE KULTURE, TRADICIJE I BAŠTINE

  Martina Šesnić

Još jedna intenzivna godina je za nama. Ove godine Društvo je uspješno odradilo sve planirane probe folkloru s našim najmlađima te su starija i dječja skupina nastupile na Festivalu folklora otoka Krka u Puntu. Veseli nas činjenica da nakon dvije godine izdašnog rada, privodimo kraju dva projekta, prvo, udžbenik za mlađe sopce, u sklopu projekta „Sopnja i kanat bašćanske doline“ autora Nikole Kovačića, uz kojega dolazi i audio CD na kojem su zabilježeni glasi i note naših dragocjenih članova, Žarka Dujmovića i Saše Popovića, koji su veliki trud uložili u ovaj projekt, snimajući svoje interpretacije u više od šest navrata, u jurandvorskom domu. Na koncu projekt su zaokružile dvije radionice s djecom koja su se na istima prvo upoznala s dvoglasmom tijesnih intervala te s instrumentima, sopilama.

Nakon spomenutih radionica šest hrabrih momčića iz kotline započelo je pohoditi malu školu sopnje, koju također vodi Nikola Kovačić te je Društvo usmjereni ka tome da pokrene i autonomnu školu kanta po starinsku.

Izdanje i prezentaciju ove knjige očekujemo oko sredine iduće, 2023. godine.

Podsjetit ćemo zainteresirano građanstvo da svoje najmlađe mogu upisati na početak školske godine, ali i nakon zimskih praznika te da su svi zainteresirani dobrodošli pogledati probe folkloru koje se redovno održavaju četvrtkom od 17:30 h.

Drugi projekt na kojem Društvo već dugo radi je kalendar za 2023. godinu, u kojem je sadržana likovna tema bašćanskih nošnji i crkvi bašćanske kotline. Projekt je započet suradnjom s fotografkinjom, Marijanom Kirasić Nekić (Foto klub Krk) te je na koncu grafičko oblikovanje izveo Bar d.o.o. U suradnji urednika Ivana Vasilića i Martina Šesnića te za Bar d.o.o. fotografa Sanjina Ilića i grafičara Zlatka Majetića, dobili smo jedan vrlo kvalitetan i zanimljiv presjek lokacija na kojima su nekada davno izgrađene crkve bašćanske kotline. Za povjesne tekstove o samim građevinama zaslužan je riječki arheolog Ranko Starac te je molitve vezane uz

pojedinu crkvu odabrao mons. mr. sc. Ivan Milović, odnedavno, novi bašćanski župnik.

S velikim entuzijazmom valja spomenuti da Društvo kreće dalje te nastavlja dva ranije spomenuta projekta. Projekt „Sopnja i kanat bašćanske doline“ nastavit će se pisanjem druge knjige Nikole Kovačića koja je specifično fokusirana na Žarka Dujmovića i njegovo umijeće sviranja na dvije sopile istovremeno. Naime, tijekom snimanja za ovaj projekt, Kovačić je utvrdio da tu ima dovoljno materijala za još jednu knjigu, samo o Žarku i njegovom načinu sopnje. U knjizi će biti predstavljen način sviranja na dvije sopile, tankoj i debeloj, na dvi tanke, na dvojkinje i još mnogo toga.

Ponavlja se i nastavlja ovogodišnji projekt kalendar te će za 2024. godinu Društvo pripremati sličan kalendar, no ovoga puta s fokusom na unutrašnjost bašćanskih crkvi. U istom će biti prikazani zanimljivi i znameniti detalji s oltara i ostale vrijedne umjetnine koje krase crkve dviju bašćanskih župa te svetište Majke Božje Goričke.

Kako je već rečeno, intenzivna je godina za nama - Festival folklora otoka Krka, Ribarski dani u Baški na kojima smo, osim sudjelovanja u povorci, ponovno prikazali

Klonimirove filmove, nastupi na bašćanskem adventu, Vinkovačke jeseni te sve ostale manifestacije na kojima smo prisustvovali i nastupali, a uvelike vesele, ponajviše

naše najmlađe članove, koji se radosno iz tjedna u tjedan vraćaju u jurandvorski dom, tako nastavljajući našu baštinsku tradiciju.

VIJESTI IZ DVD BAŠKA

  Ivica Ćulumović

„Da dečki iz DVD-a Baška nisu vrhunski reagirali...
...danas bi nas nadlijetali kanaderi!“

Riječi su to zapovjednika JVP Krk Gorana Grubišića, jutro nakon požara koji je buknuo u noći 10. 8. 2022. u Baški, u blizini zaobilaznice.

Izgorjelo je 1600 četvornih metara trave i niskog raslinja.

U gašenju je sudjelovalo 30 vatrogasaca sa sedam vozila. Većinu su činili članovi DVD Baška kojima su u pomoć priskočili i dečki iz JVP Krk.

Požar je do ponoći stavljen pod kontrolu, a u 3:30 potpuno je lokaliziran i tako je sprječena

puno veća šteta.
Nažalost, nije to bio jedini šumski požar ove ljetne sezone.

U Dragi Bašćanskoj, točnije, na Garini, 17. 7. u ranim jutarnjim satima buknuo je požar koji je lokaliziran brzom reakcijom članova DVD Baška i JVP Krk.

Osim šumskih požara, dežurni vatrogasac koji je ujedno i zapovjednik desetine Denis Dundžić s dežurnom desetinom uspješno je lokalizirao požar osobnog automobila u Jurandvoru i na taj način zaštitio imovinu građana.

U periodu 1. 6. - 1. 10. dežurni vatrogasac svaki je dan obilazio područje općine Baška, nadzirao šumske puteve što

je uveliko smanjilo nenadane situacije.

Na Skupštini DVD-a svi zacrtani ciljevi su ostvareni. Planovi u skorijoj budućnosti su uglavnom vezani za nabavu još kvalitetnije opreme bez koje nema brze reakcije na terenu. Prije svega tu se misli na nabavu vozila koje je prijeko potrebno u prijevozu vatrogasaca na požarište i prijevoz „malih vatrogasaca“ čija se škola nastavila ukidanjem epidemioloških mjera.

Blagoslovjen Božić i uspješnu novu godinu svim žiteljima bašćanske vale kao i njihovim gostima žele članovi DVD-a Baška!

BAŠĆANI ZA UKRAJINU

U danima kada je ustavnopravna država Ukrajina trpjela napade i agresiju od strane Rusije, a koji i danas na žalost traju, humanitarna

pomoć nije izostala od žitelja bašćanske vale.

U ožujku ove godine, u organizaciji

Ivica Ćulumović

BAŠĆANSKI VETERANI

Djelujući kroz dvije braniteljske udruge, ove kao i prethodnih godina bašćanski veterani sudjelovali su u svim događanjima na području naše općine. Najčešće s DVD-om Baška, pokretači smo raznih humanitarnih akcija pa smo tako i ove godine organizirali prikupljanje pomoći za Ukrajinu te se ovim putem zahvaljujemo mještanima naše općine na sudjelovanju.

Nastojimo kroz cijelu godinu paljenjem svjeća na spomeniku braniteljima obilježiti sve važnije državne praznike, pogotovo one

koji su vezani uz Domovinski rat. Isto tako na Dan mrtvih obiđemo sva naša groblja i zapalimo svijeće preminulim hrvatskim braniteljima naše kotline.

Posebno se angažiramo na godišnjicu tragedije Vukovara i Škabrnje, a kad nismo u mogućnosti organizirano sudjelovati u koloni sjećanja, paljenjem lampiona po našim mjestima odajemo počast žrtvama ta dva grada. Postala je tradicija da lampioni podijelimo učenicima osnovne škole. Ove godine smo nas nekolicina posjetili

osnovnu školu te održali kratki susret s učenicima viših razreda. Ono na što bih želio upozoriti i apelirati je to da se u razgovoru s njima dalo zaključiti da premalo uče o Domovinskom ratu i nadam se da će se do idućeg susreta to promijeniti.

Dan pobjede, domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja, veličanstvenu vojno-redarstvenu operaciju Oluja obilježili smo misom zadušnicom u svetištu Majke Božje Goričke te druženjem branitelja na Prviču kod kućice na kojoj smo ove godine uz pomoć ekipe iz Viškova

napravili lijepu nadstrešnicu. Kako bismo dodatno uveličali taj dan, organizirali smo bakljadu duž Vele plaže uz sudjelovanje brodova i vijorenje hrvatske zastave na padobranu. Veliko hvala svima koji su nam pomogli u obilježavanju ovog, za nas najvećeg, praznika.

Da se ne zaboravi, u Oluji je sudjelovao velik broj Bašćana, a zapovjednici krčke bojne, satnija,

nekoliko vodova i desetina bili su upravo iz naših redova.

U narednom periodu imamo u planu izradu dokumentarnog filma i memoara o bašćanskim braniteljima u Domovinskom ratu i životu poslije njega.

Izrada memoara je u tijeku, prikljuju se dokumenti i fotografije te ovim putem molimo sve

branitelje, bez obzira jesu li u udruzi ili nisu, da se uključe, jer ne bismo željeli nikoga izostaviti, bez obzira u kojoj su postrojbi bili i gdje su ratovali.

Želio bih se na kraju zahvaliti i Općini Baška na finansijskoj potpori bez koje bismo teško funkcionirali.

HODOČAŠĆE

VOZOČAŠĆE – HODOČAŠĆE U LOPAR

Općina Baška je nakon dvije godine pauze zbog pandemije novijeg datuma. Na vrhu oltara je kasnoromanički rustičan drveni reljef sv. Ane s malom Marijom u krilu. Za njega se smatra da potječe iz vremena od kad postoji i crkvica. Iza oltara je prostor kojim se može proći oko oltara što je karakteristika zavjetnih hodočasnicih svetišta. Nasuprot oltaru je pjevalište pod kojim su izloženi modeli brodova, dar pomoraca kao kod nas u crkvi sv. Ivana. Oko oltara obešene su marame, isto zavjetni darovi žena pomoraca.

U Loparu, nedaleko od pristaništa za trajekte, od davnina se nalazi crkvica posvećena Rođenju Blažene Djevice Marije majke Isusove. Usponom preko nekoliko stuba dolazi se do četvrtastе crkvice sa zvonikom na pročelju, koja je u narodu poznata pod nazivom „U Gospoje“. Ovo svetište prvi put spominje se već 1334. godine. Nekoliko puta bilo je rušeno i obnavljano. Ima mramorni oltar u neobaroknom stilu. U niši

oltara nalazi se kip Majke Božje novijeg datuma. Na vrhu oltara je

kasnoromanički rustičan drveni reljef sv. Ane s malom Marijom u krilu. Za njega se smatra da potječe iz vremena od kad postoji i crkvica.

Iza oltara je prostor kojim se može proći oko oltara što je karakteristika zavjetnih hodočasnicih svetišta.

Nasuprot oltaru je pjevalište pod kojim su izloženi modeli brodova, dar pomoraca kao kod nas u crkvi sv. Ivana. Oko oltara obešene su marame, isto zavjetni darovi žena pomoraca.

Vremenska prognoza nije nam bila povoljna za putovanje morem. Ipak, vrijeme nas je poslužilo. Puhalo je jugo pa je more bilo nemirno od Senjskih vrata do Lopara. Vožnju smo dobro podnijeli, a

pratilo nas je jato dupina.

Toga dana je i Dan općine Lopar pa je uz cestu prema Zlatnoj plaži bio sajam, a Valamar ugostiteljstvo je nudio mnoge delicije. Neki su pošli cestom do plaže.

Drugi hodočasnici krenuli su ka brežuljku na kojem je crkvica. Na kosini brežuljka je crkva na otvorenom, a u dnu je izgrađen oltar tako da mnogo ljudi može pratiti euharistijsko slavlje. Domaći su donijeli jastučiće na kojima će sjediti na zemlji. Dok smo čekali početak liturgije odjednom su se od nekud pojavile stolice za gotovo sve hodočasnike. Mnogi su došli pješice s cijelog otoka Raba. Svetu misu predvodio je don

Ljubomir Galov iz Starigrada na otoku Hvaru. Uz njega koncelebriralo je još desetak svećenika s otoka Raba i loparski župnik vlč. Božidar Volarić. On ima svoje korijene u Baški.

Don Galov u svojoj je propovijedi objasnio kako smo se ovdje sakupili radi baštine koju smo naslijedili od prijašnjih naraštaja, a to je vjerovati Bogu i u Njega. Tako je Majka Božja Djevica Marija vjerovala Bogu kad joj je andeo Gabrijel objavio da će postati Majkom Spasiteljevom. Kao što je Marija bila otvorena za Božji poziv tako bi i mi trebali

biti otvoreni za Gospodina pa ćemo postati bliži jedni drugima, biti radosniji i oduševljeniji za praštanje. Svet mora vidjeti u našim riječima i djelima da smo postali novi ljudi ispunjeni ljubavlju.

Na kraju slavlja domaći župnik zahvalio se don Lj. Galovu što je uzveličao slavlje svojim dolaskom, svim hodočasnicima na prisutnosti, a posebno je pozdravio i zahvalio se nama Bašćanima. Kako smo se duhovno okrijepili, rekao je, smijemo ugodići i tijelu iz ugostiteljske ponude.

Postoji dugotrajna veza između Baške i Lopara, a posebno se to vidjelo kad smo bili povezani trajektnom linijom. Loparani su bili poljoprivrednici i svoje su proizvode dovozili u Bašku. Kad je ta linija ukinuta, orientirali su se na turizam.

Župa Baška i Župa Lopar posvećene su sv. Ivanu Krstitelju.

Povratak je bio u 15:00 sati. Općmo se okupili na *Angelini*, koja je uz golemi trajekt izgledala kao patuljak uz gorostasa.

Branko Randić

OD MARIJE DO MARIJE

Zajedno s „Kolonom sjećanja“ u Vukovaru i Škabrnji 18. 11. odali smo počast i zahvalu herojima i žrtvama.

Hodočašće „SVETIŠTE MAJKE BOŽJE GORIČKE - KATEDRALA UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE“ i desete godine za redom bilo je puno emocija i sjećanja na hrabre ljudi.

OTAJSTVO ŽALOSNE KRUNICE POPRAĆENE SJEĆANJIMA RATNIH ZBIVANJA U VUKOVARU I SJEĆANJA NA ISTINSKE HEROJE OBRANE

1. otajstvo žalosno

Gospodin Isus se moli u Maslinskoj gori da ga zaobiđe muka, ali neka bude volja Oca.

Medicinska sestra Ljiljana Mandić, „Ratna bolnica Vukovar“

2. 5. u jutarnjim satima u dvorištu

bolnice sam osjetila neku napetost. Dvorište je bilo prazno, čule su se vrane, gavrani, koji su nadlijetali. Ja sam se osjećala uplašeno kao da sam imala osjećaj da će se nešto ružno dogoditi.

Toga dana su iz zasjede u Borovu Selu ubijena 12 redarstvenika: Stipan Bošnjak, Antun Grbavac, Josip Culej, Mladen Šarić, Zdenko Perica, Zoran Grašić, Ivica Vučić, Luka Crnković, Marinko Petrušić, Janko Čović, Željko Hrala i Mladen Čatić. Ranjeno je 30 redarstvenika i civila.

Oče naš...
10 Zdravo Marijo
Slava Ocu...

2. otajstvo žalosno Gospodina Isusa bičuju u dvoru Pilatovu

Anica Dujmović, supruga branitelja Vukovara

Nakon tri tjedna boravka s djecom na otoku Hvaru, javljeno nam je da se možemo vratiti u Borovo i da je sigurno. Mi svi sretni, vraćamo se u mir. Kad smo došli u Borovo, začuli su se rafali, to je bilo grozno. Šofer je rekao da legnemo na zemlju, djeca su počela vrištati. Svi smo ležali na podu dok se to nije malo smirila. Ja „trbuš do zuba“.

Drugi dan su počela granatiranja, tri dana proveli smo u podrumu. Tek četvrti dan se smirilo i odlučili smo otići u Zagreb. Suprug je sa suzama u očima gledao za nama, ali vjerujem da mu je bilo lakše da i nas nema na teretu.

Na putu kroz kukuruze, granate su padale, a ja sam se bojala za svoju Antoniju. Gurnula sam je među noge u autu. Mislim da će nas pobiti, a dijete ostati živo. O Bože, što će biti s mojim djetetom. Do Zagreba smo suze lili, umirali od straha.

Oče naš...
10 Zdravo Marijo
Slava Ocu...

3. otajstvo žalosno

Rimski vojnici ismijavaju Gospodina Isusa i stavlju mu trnovu krunu na glavu

Tomislav Zadro sin Blage Zadra
„Iz Vukovara su nam javili da je iz Sajmišta probijeno i da se neprijateljska vojska spušta u centar grada, ako se ne varam

13. ili 14. 10. i otac je zvao ekipu „Turbo“. Ja nisam išao. Krenuli su u čišćenje i vratili naše položaje te osvojili još 300 metara.

Željko Manjka

Crvenkapu je bio među posljednjima u skupini branitelja koja je napustila potpuno spaljeno selo.

11 hrvatskih branitelja i 30-ak civila (mnogi među njima su bili lakše ili teže ranjeni) krenulo je u proboj oko 19:00 sati.

Ti su događaji kasnije opisani i poznati kao „HOS-ova štafeta smrti“

Oko ponoći u polju blizu Marinaca, Željko Manjka - Crvenkapu koji je kao prvi vodio skupinu prema slobodnom teritoriju, zakačiojeminu i prvi pogiba u tom minskom polju. Kasnije tu pogibaju još šestorica -Zoran Antunović, Anto Šarić, Josip Knežević, Antun Petričić, Marko Knežević i Stjepan Katić. Teško je ranjeno njih još četvero.

30-ak civila, mahom starijih ljudi, nastavlja svoj put i stiže u Vinkovce, dok četvorica teško ranjenih hrvatskih branitelja ostaje ležati u minskim polju slijedećih 8, 9 i 12 dana, bez hrane i vode, bez medicinske pomoći, ležeći na smrznutoj zemlji, na -15 stupnjeva i čudom preživljavaju.

Oče naš...
10 zdravo Marijo
Slava Ocu...

5. otajstvo žalosno Gospodin Isus raspet na križu i pod njim njegova žalosna majka Marija

Jean Michel Nicolier (vukovarski branitelj) u razgovoru s novinarom
u bolnici prije nego će ga odvesti na Ovčaru i ubiti

Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako

strašno, osobito za civile.

Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu.

Zašto dragovoljac?

Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu. Više puta su mi predložili da izđem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao.

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar?

Klaonica. Klaonica. Klaonica.

Dragutin Berghofer Beli (vukovarski branitelj spašen s Ovčare)

Michel je bio imenom jedan na Ovčari. Odi, kaže mu Kemo, da ti majku ustašku. Kemo je imao u rukama neku palicu, da l' je to bio kabel onaj debeli, ne

znam, on je toga dečka izgazio.

Glavašević Siniša ulazi, njega su odmah samljeli kod kapije, kod vrata. Odmah. Što da vam kažem, to je bilo strašno.

Oče naš...

10 Zdravo Marijo
Slava Ocu...

PRIČE IZ DAVNINE

OTAC I NJEGOV KAJIĆ BŠ 70

Potle druge vele gvere va portu Baški ni bilo deboto nijene barke, a onda su ljudi dvigli one ke su utopili ili zatrili od njemačke vojske. Va portu med Stare i Vele rive su se onda šurgala tri vela broda „Sveta Marija“ trabakul, vlasništvo Jura Barbalića – Kralića, „Hvala Bogu“, koter od Ivana Kosa - Mušića i „Sveti Mikula“, Nikole Grandića – Bana. Kod bunara i maloga fuzaca, koga danaska nakon popravka Stare rive više ni, bil je „Butinj“, Marijana Dujmovića - Franice i „Anica Baška“ koter vlasništvo Vilsona.

Otac bi se rano stal, na cetire ure jutro, zimi još po škuron, bo bi se letrika zagasila na pol noći. Ubalkal bi kaput, koga je parnesal od partizani i imel ubalceno kada su po najvećoj stidi gazili va koloni dumboki snig na Matić poljani. Cudo da se on ni smarnul, kako onih 27 brižnih. Ni to bil cudesni kaput, samo najobicniji soldatski šinjel, ki zna od ke vojske, koga su mu dali. Bil je preveli za njega, sitnoga covika, pretanki za onu velu stid od zime, ma njega je tirala volja da se varne njegovin ljubavi, mlađoj ženi i hćeri, ka se je rodila, kada je on moral poći va šumu. Daržal je hćerin mali litrat,

koga mu je žena poslala po vezi, va maloj tekici zi stranicami na kvadrići va žepu toga kaputa. Toliko se je puti spotil i zmocil na dažju i po snigu, da se kolur od onih kvadrići takal na litrat, kako da je niki na njemu narisal mrižicu. Kada je vojna pasala, kada se sve umirilo zi kaputon je prišal doma. Žena je kaput dobro uprala i sklofala va moru zi peracu i zi peglu dobro pretiskala da va njemu nebi ustal ki šenac.

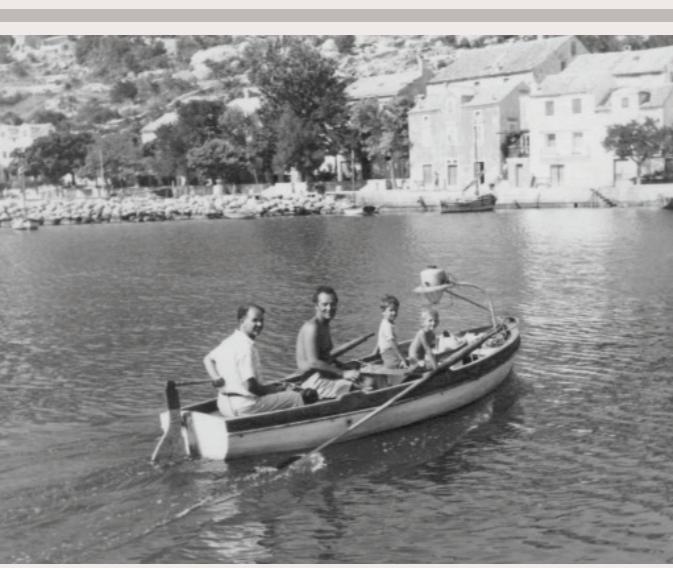
Ubalkal bi ta kaput, na parsa pod njega naslagal stare novine, da ga bura ne propuše, zel tunju i šal bi na punktu od Vele rive ulovit ku ribicu. Ki zna kakove su mu se misli vartele po pameti, kada je tamo sidel sam, cekal ko će ku ribu prevarit. Vela mu je želja bila imit barem jenu miču barkicu, va ku bi se mogal inbarkat i od nje hitit tunju zada Vele rive. Onda se je dobro lovilo, a švaka bi ribica dobro prišla na ono malo provizacije ku se na točkice dobilo va butigi. Kada bi se sunce pocelo dvizat nad Belavić (Velebit) moral se varnut doma, bo je na 8 uri tribal već bit na delu. Ja bin ga vavik gljedala z poneštre od zaprtoga hotela Europa (sada Općina Baška), kadi smo stali, kada bi me mat zbudila za poć va školu.

Ko je sused Frane Frana, ki je imel barku, bil od volje, potle posta ili na subotu bi otac šnjin na vesla šal put Parvića, svaki zi svoju tunju. Lovili su radi potribe, ma i radi gušta.

Silnu je želju imel, kako bi prišal do kajića. Šparal je, delal je male batane od darva, makete od velih brodi, risal slike zi tempera bojami po zimi kada se ni moglo lovit, a vleti bi to prodal našimi gosti kin je mat i kuhala.

I najzada je to docekal. Z Rike su mu prepeljali mići, darveni kajić, kraći od cetire metri, tanka boka, ma šve je imel i provu i karmu i motor i timun i vesla i feral i pajeti, pajoli i šešulu, ma se na njemu videlo da je puno mora pasal i da je prepasal švoju mladost. Motor je valje krepal, a feral je otac valje znel, bo je zi feralon puno manovra.

Otac je kajiću našal lipo mesto va portu kadi ga je šurgal. Mogal je zibirat kadi će, bo je onda va portu bilo mesta koliko ćeš. Vezal je švoga mičega polovnoga kajića na pocetku Stare rive kadi more nikada ne zakuhu, a samo se lipo dviže i kaliva, pa bi se kajić pomalo zibal po varhu. Milovalo je more mičega kajića, one

njegove stare darvene boki, a on je tancal na vetru koliko mu je cima dala. Na dva fuzaca se moglo barke nategnut vanka i ucistit uzdola, piturat, pa bi to otac šegvito udelal, pocistil ga i zapunil mu ranice. Dno je popitural na carveno, boki belo, pasicu modro, a kuvertu i štivu svitlo modro kako nebo. Nacinel mu je i miču rivicu od tavaluna, a na provi podest da lagje more skocit nutar. Ni više moral Frana Franu pitat da ga zame sobu na ribe. Inbarkal bi se i na vesla šal zada rive, pa i puno dalje, do pod Parvić i do Senjskih vrati, do Rebice, kadi bi hitil palingar, koga je sam udelal. Varšu ku je sam splekal bi Potkovalića med stene brez sinjala i dvigal ju zi kuku drugi dan. Uvik je nic parnesal doma, lipe ribe: lokarde, golcići, ušate, kamenice, golubi, škarpine, lignji, muškaci... Meni su najcudniji bili kanji, lipi rumeni, zi nako otvrenimi usti i belin mihuron med zubi. Mat je šempre gljedala skrbna skroz poneštru va more i nebo, ko se spravlja kakova škuribanda, a i po noći ni mogla zaspas dokle ga ne bi videla da vesla va porat. Otac je na vesla jeno dva leta vogal po baščanskoj vali i lovil na švoje tunje. Ja bin naše gosti na vesla vozila vleti od Mula na plažu na Pirnicu, bo su niki ževeli pod nogami imit fini pesak, a ne nakovo žalje na plažici kol Kaluna.

Onda je od Trsta prišal motorin, mali vanbrodska „Seagull“ i otac ga je ubisil na karmu. Timun je već uzdavna znel, još onda kada je znel i stari nutarnji motor, ki se ni mogal više popravit. Ov motorin na karmi mičega kajića je ocu bil kako motor od vapora. Niki va Baški ni imel takov motorin, pa bi ga švi prišli gljedat. Kajiću je šamo jadro falilo, ma za jarbul ni bilo mesta.

Par me puti zel sobu na ribe, ma ja nisan imela baš ruku za to, a ni sriče va ton poslu. Potezala san i skosala tunju zi ješku od bele karpice za kajičen, i zvukla već krepanu lokardu, a on je lovil sve redon. Kada san par puti zakucila šuškavicu za stene, i zgubila ih, moja je ribarska karijera finila. Ustal mi je šamo urdin da potle dažja zi šešulu ušekan vodu od kajića, a meni bi se od zibanja kajića štumak ubarnul, pobledela bin i pocelo bi mi se rigat. Onda se najzada moglo nacinit tendu i barku pokrit, pa to više ni tribalo, ma ja odonda ne želin imit ni kajića ni barku. To me je štufalo.

Leta lete. Pasivala su i delala švoje. Otac je gubil forcu i sve mu je teže bilo skocit va barku pa je kajić šve više spal va portu. Pasale bi šetimane da se ni pomovil od veza. Otac bi ga ubašal da vidi kako štoji,

Kajiću ni pomogla ni incerada zi ku je bil pokriven. Rekal je jedan dan otac: „Puklo mu je jeno lebro. Pa ca ču nacinit? Najbolje da se šnjin pozdravin i da mu najden gospodara ki će ga bolje tendit.“

Kada sanjenoga leta prišla doma na ferije, kajića ni više bilo Baški. Nisan puno pitala kamo je odplaval, bo je to bila teška tema za moga oca. Novi je gospodar ubećal da će ga pomladit i dobro tendit.

Ni više ni moga oca vuda, a siguro ni kajić više ne plava. Pasalo je odonda više od šezdeset let. Niman više koga ni pitat za kajića. Našla san va konobi tunje, a ustal mi je litrat kada je kajić prišal va Bašku. Ustala mi je i slika ku je moj otac narisal i visi mi na zidu va stanu, ma kajić ni uvik tako zgledal. Iman i litrat kadi se vidi šamo njegova prova. Lipi su to špomini na moga dragoga oca, a i na njegov miči kajić vozila vleti kada bin se i ja zi kumpanji

vezila vleti kada bin prišla na ferije. Napisala i litratala
Marija Randić Ojovica
Va Baški, otombra, leta 2022.

1973. postaje predavač predmeta Pogon brodskih strojeva na Višoj pomorskoj školi, kasnije Fakultetu za pomorstvo i saobraćaj, odakle odlazi u mirovinu.

Po mojim saznanjima popisu bašćanskih zetova dodala sam Antu Brajčića i Romana Junia. I

njih dvoje su Dalmatinci.

Kako sam već istaknula, ovo je entuzijastička zabilješka, ali može poslužiti kao izvor podataka nekome tko će stručno obrađivati period od 1950. do Domovinskog rata i do vremena osamostaljenja domovine nam Hrvatske.

Ispričavam se ako je netko izostavljen. Greška propusta nije namjerna. U najboljoj vjeri da će ovaj „imenik“ bašćanskih pomoraca, iz toga vremena, biti primljen sa zanimanjem, srdačno pozdravljam sve čitatelje članka „Naše Baške“.

I NEKA TOGA BUDE

Malo smo predahnuli od jednoga zla, ma je valje za njim prišlo drugo, još veće. I, da ni ljudi vavik paričanih za smih, covik bi pomunjene. S komediju dižu moral ljuden, a z

baškot. Valje san kupila cetiri - pet vrićic, neka se najde. A s cin ćemo supat baškoti ako ne z belun kafun?! Spamatila san se nonine bele kafe ka nas je cekala svako jutro na špaheru va velon dvolutrenon loncu. Kako se je ki dignul, zel bi kikaru od veltrine i z dvi paljace ju napunil. Nutar bimo nadrobili kruha ki se je pekal na Gruhu, va bašćanskoj pekari. To je

kumpiron, i kugod kobasicu od „Ravlića“ na riječkon markatu koga sada moren reklamirat bo je, pred par dan zatvoril butigu zavavik. Va

našen becirku našla san i bakarske bil najbolji kruh na kugli zemaljskoj, a ta bela kafa mirisala je i vavik zvala na „još“. Nona bi prnesla od butige škatulice od „divke“, „Kneippa“, „Francka“ i „voke“. Stavila bi na stol velu terinu, a mi dica bimo mišali sve cetire elementi te mišance i sve to kladali va jednu buštu. Od toga se delala kafa. Tako san i ja, da se najde va potribi, kupila „divke“ i „Kneippa“. „Voku“ više nisam našla. More bit da ju više ne delaju. Par puti san skuhala veli lonac te kafe. Z gušton smo drobili kruha i supali baškot, ma kafa ni mirisala kako va vrime našega ditenstsva kada je za stolom sidelo nas šest dice, šest bratucedi, šest huncuti. Master chef od kuhinje bila je naša nona ka je znala nahranit puno ust i ucinit da svi budu kuntenti. Hodela je naprvo z vremenom. Za nas dicinu je kupovala „Gavriločić“ paštetu ku smo jako voleli i debelo ju mazali na bašćanski kruh. Fete su se rizale i nestajale kad bimo lacni prišli od kupanja, od Zablaća. Rabile su nam svaki dan dvi štruce, a svaka je pezala ko današnje tri. Marmelada je bila va veloj lati od par kili. Kad bi se spraznila, finila bi sprida kuće i va nju bi se posadila barboraža. Nona je za nas dicu kupovala i najslage praskve u Vazmenke i Stipa.

Dokle kuhan ščetu kafu i pijen ohlajenu od cera da se ucinin za

Tea Grubišić Mihalić

novi dan, mislin va noni. Pari mi se da je mišala cagod posebno va „divku“. Danas ni ova ščeta ne miriši ko nonina bela kafa ili mi nos ne dela kako rabi. Pomalo nalivan z kogumice kikaricu po kikaricu...

Pandemija je pasala pa moremo bit na miru, ma se najnoviji rat

nastavlja. Brižni ljudi gube glave. Žene z dicun bižu na siguro. Prišli su i va našu Hrvacku. Niki dobri ljudi šli su po fameje ke će prit i vamo na more. Molit ćemo se da Bog prosvitli svih ki moru fermat ovu velu nevolju. Mora se pomoći! Svaki neka ucini ca more. Va ovo vrime svake ure pride nika nova slika i

novitad z napadnute Ukrajine.

Sve se to pari blizu; sve bliže, a ljudi va strahu da ce njin rabit ona nešesna zelena maska, išču jod po apotekah. Neću mislit tako crno pa ču sve naše „ratne“ rizerve napravit od baškota, mlika i cikorije. „Malo, ma dobro i neka toga bude!“

PUTOPIS

POSJET BAŠKI U ČEŠKOJ

Tonči Hrabrić

Nas nekolicina znatiželjnih mještana odlučila je iz čiste znatiželje otici i posjetiti Bašku, češku Bašku.

Zanimalo nas je kako to da postoji baš mjesto i to općina s istim imenom u dragoj nam Češkoj.

Baška u Češkoj broji skoro 4000 stanovnika. Samu općinu (obec) uz mjesto Bašku, čine još dva naselja - Hodoňovice i Kunčičky. Nalazi se u Moravskoj i svega je pola sata udaljena od Ostrave, trećeg grada po veličini u Češkoj. Samo mjesto je prepoznatljivo po svojem

velikom akumulacijskom jezeru koji služi za okupljanja, razna zbivanja i ljeti kupanja te ostali zabavni život. U vrijeme naše posjete baš su ispraznili jezero, jer ga čiste svakih osam godina, a sad imaju i investiciju tj. rade lukobran. Kao i mi u našoj Baški.

Smještaj smo našli u jednom lijepom obiteljskom pansionu koji se zove „Baška voda“, ali ne zato što asocira na našu Bašku Vodu, već zato što domaćin u svojem kućnom dvorištu ima tri stvarno velika jezera u kojem uzgaja slatkvodne ribe i to

ne za prodaju, već za svoj guš. Uz to imaju znatan broj velikih akvarija u kojem drže razne slatkvodne ribe, od naših europskih pa sve do riba iz Amazone i Afrike. Imaju i dva krokodila. Vrlo impozantno. Ali to je i razumljivo, jer oko njihovog posjeda, ali i na području cijele općine, ima puno rijeka i potoka. Inače voda im je vrhunska. Interesantno, ali svako mjesto koje se zove Baška ima neke veze s vodom. Koliko sam od jednog lokalca shvatio, naziv potječe od starog slavenskog naziva za vrelo.

Kako smo svi iz grupe dobrovoljni vatrogasci, uvijek rado posjetimo i kolege. Tako smo i ovog puta stupili u kontakt s njihovim zapovjednikom Lukasom Handrejchom.

Kolegama je bilo vrlo interesantno i zanimljivo da smo i mi iz Baške. Inače kome god spomenete Bašku, svi odmah misle na Bašku Vodu tako da smo se dobro namučili objašnjavajući da smo mi iz Baške s otoka Krka. To nas je jako začudilo. Objasnili smo im koliki značaj imaju Česi u našem mjestu, pogotovo za početak turizma.

Od Emila Geistlicha, do Zdenke Čermakove, ali i koliko je režiser Jiří Menzel volio Bašku. Pogledali smo i njegov film *Vaše more, naše more*. Kolege vatrogasci su nas vrlo toplo primili i pokazali njihovu općinu, letalisče, javnu vatrogasnu postaju, lokalnu pivovaru te priredili i lijepo druženje u njihovim prostorijama. Imali smo priliku posjetiti i njihovu općinu gdje su nas primili njihovi novoizabrani dužnosnici, jer su prije dva mjeseca imali izbore gdje su izabrali novog načelnika. Kako je s nama bio i vijećnik Dalibor Čaćić, iskoristio je priliku i u ime našeg

načelnika Tonija Juranića i Općine Baška, uručio nekoliko vrijednih poklona kolegama. U ugodnom susretu doznali smo da su nedavno

smo se u Baštanici družili mi Baščani i domaći Baščani.

Ujutro nije moguće popiti kavu, jer ugostiteljski objekti rade tek od 15 sati. Nas je to pomalo začudilo pa smo ih upitali zašto tako kasno otvaraju. Odgovor je bio logičan - zato jer ljudi do 15 sati rade.

Inače iako u grbu općine imaju ovcu, vidjeli smo svega par komada na ispaši. Ali zato je sve obrađeno i vrlo uredno. Kroz mjesto prolazi i lokalna željezница, vlakovi su im na dva nivoa kojima ljudi idu na posao, a učenici i studenti u obližnje veće centre u školu ili fakultet.

Iako je naš posjet bio kratak, sa sobom nosimo lijepu uspomenu, jer su ljudi veoma dragi i gostoprimaljivi a samo mjesto, od kuća, zgrada i okolne infrastrukture, vrlo uredno i moderno.

Eto, nakon što smo prije nekoliko godina posjetili slovačku Bašku koja se nalazi na svega nekoliko kilometara od Košica, posjetili smo i češku Bašku iz koje imamo samo lijepu uspomenu.

izgradili novu školu koju pohađa 400 učenika, ali da je i ona već mala. Isto je i s vrtićem koji, iako je novoizgrađen, zbog porasta broja djece, već ne zadovoljava smještajnim kapacitetima.

Na području općine rade smo dva ugostiteljska objekta - jedan manji kafić i jedna gostionica koja se zove Baštanica. I tako

NEKI MJESNI OBIČAJI U BAŠKI

„Hoću da opišem važnije običaje u mojem rodnom mjestu Baški, koji su mi ostali u pameti još od mojega djetinjstva. Od ovih običaja nekoji su već prestali, a nekoji se još i dan danas održavaju. Počet ću od početka pa do konca godine.

Na prvi dan nove godine veselili smo se mi malena djeca, da ćemo

od imućnijih lica dobiti tako zvanu „dobru ruku“ pa smo i dobili, nekoji više nekoji manje.

Tog dana u župnoj crkvi na velikoj svečanoj sv. misi održala se takozvana „oferta“. Tu bi pošla četiri žaknjića (ministranta) poslje ispjevane „Vjeruju va jedinoga Boga“ noseći dvojica stalnice (to je drveni

visoki stalak, a na njemu voštana svjeća), treći je nosio veliki srebrni križ, a četvrti tanjur te su bogoljubni ljudi dolazili da poljube propelo bacivši po mogućnosti nešto sitniša na tanjur.

To bi se ponovilo i na drugome mjestu crkve. Od te sakupljene milostinje g. župnik podijelio bi

kao dobru ruku nešto žaknjićima i sakrestantima, a ostatak upotrebo bi na ovaj način: poslje svečane večernje mladići, djeca, a i po koji odrasliji sakupili bi se pred stanom g. župnika, kojeg bi kad bi došao kući, srdačno pozdravili. Tu su nestreljivo čekali kad će se otvoriti prozor. Kad bi se prozor otvorio sakupljeni bi opet pozdravili župnika, a on bi im tada bacio sitnog novca, zatim bi bacao komade raznog slatkisa, suhog voća, karuba. Mladići i djeca gledali su da čim više uhvate. Prozor bi se zatvorio. Sakupljena mlađež bi na to klicala:

„gospodine plovane, hitite“. Na to bi se g. župnik opet pojавio na prozoru i bacao kao i prije. To bi se ponovilo nekoliko puta. Kad bi se vratnice prozora zatvorile, znak je bio da je svršeno pa se mlađež vraćala zadovoljna kući i pripovijedala, koliko je koji toga uhvatio.

Taj običaj obavljao se za vrijeme župnikovanja veleč. gosp. župnika Petra Dorčića, velikog narodnjaka i bivšeg narodnog poslanika u Poreču, njegovom zaslugom dobili smo u naše ruke općinu, kojom su dotada šarenjaci upravljali. Ima tomu 53 godine. – Poslje smrti blage uspomene imenovanog župnika taj običaj nekoji župnici su nastavili, a kasnije ga je nestalo.

Dne 5. siječnja na predvečerje Sv. tri kralja obdržavao se u župnoj crkvi blagoslov vode (vodokršće). Ta funkcija traje dosta dugo. Mi malena djeca veselili smo se, tko će biti izabran „anđelom“. Između više djece u dobi od 5 ili 6 godina g. župnik bi izabrao jednoga, koga bi se tada zaodjenulo u lijepo crkveno

odijelo kao što ga nose žaknjići. Njemu bi dali da pridrži rukama veliki srebrni križ, a dva svećenika, jedan s jedne a drugi s druge strane

vodili bi ga u krugu crkve. Kad bi

bili vinograđi, i poškropili ih.

U vrijeme poklada od Sv. tri kralja do Čiste srijede svake nedjelje u večer pošli bi po mjestu sopci sa svojim

sopilama svirajući mantinjadu kao poziv mlađeži, da će se na određenom mjestu održati narodni ples. Mlađež se zabavljala do ponoći. Dakako da je došlo i mnogo gledalaca. Plesalo se katkada i u četvrtak u večer. Po nedjeljama, a osobito zadnja tri dana vidjelo se mnogo krabulja. Veselo bilo i mlado i staro, ali je onda i blagostanje u Baški cvalo. Bilo

tada i manjih i većih brodova, a na njima domaći mornari, te se zasluživalo lijepih para. Poslje svjetskoga rata i još prije propadalo je mornarstvo, tako da danas u Baški gotovo nema većih brodova. Vinograde uništila filoksera. Ljudi teškom mukom nasadili vinograde amerikanskom lozom u polju, a strane ostale puste. Mlađež mora tražiti zasluga po svijetu.

U korizmi vodio bi se spokojan život. Dane Velikog tjedna sproveo se najvećma u crkvi. Na Veliki petak po službi Božjoj mi djeca razgovarali bismo se o raznim vraćanjima, jer se to samo u tu večer pripovijedalo. Na Veliku, tihu subotu, kada bi veselo zabrujala crkvena zvona, naime na „Slavu“, djeca koja su se nalazila u crkvi, mahom bi pohrlila morskoj obali i okupala se u moru. Nije se pazilo da li je more hladno.

U predvečerje nedjelje ili velikog blagdana u mjesecu maju mlađići bi posjekli u šumi po koje visoko stablo ipo noći donesli ga u mjesto, iskopali duboku jamu na glavnoj ulici ili placi

Bacanje hlipčića sa zvonika crkve svete Lucije u Jurandvoru

i ondje ga posadili. Pošto su u okolini Baške rijetke šume, općinski redari su branili da se postavljaju po mjestu „maji“. Nu mladići nisu marili, već su nastojali da izvrše svoju namjeru, pa su više puta došli u sukob sa redarima, a posljedica bila je ta, da su nekoji mladići morali odsjediti u zatvoru po više mjeseci.

Trećega molitvenog dana ide iz glavne crkve ophod ili procesija u selo Jurandvor te se pobožnost završi u crkvi sv. Lucije, gdje se do prije par godina nalazila historijska „Baščanska ploča“. Tamo u crkvi ostave križeve, a narod se razide. U jutro na dan Uzašašća pobožni narod sakupi se u crkvi sv. Lucije, gdje sluša sv. misu, a zatim u povorci ide kroz polje gdje se pjevaju evanđelja i blagoslove se usjevi. Prije nego se ova procesija povrati u mjesto, iz velike crkve podje u susret druga mala povorka sa crkvenom zastavom i to do prvih kuća. Mi djeca radosno smo gledali kako će se obadva ophoda združiti, a križevi proći jedan blizu drugoga kao da će se poljubiti. Združeni svi u jednu povorku podu u glavnu crkvu gdje svrši pobožnost.

Na predvečerje sv. Ivana Krstitelja 23. lipnja djeca sakupe mnogo slame i suhog šiblja, pa naprave na više mjesta kriješove, a mi smo to zvali „stoganje“. Kada se užgalo, djeca su skakala preko plamena, pa se kojigod i opekao, nu zato se nije marilo.

Ljeti stisne često puta velika suša. Djevojčice bi se okitile zelenim pletičem i pošle bi po kućama, gdje su ih gospodarice poškropile

blagoslovljrenom vodom, a one bi molile, da nam dragi Bog dade čim skorije tihu kišu.

Na dan 13. prosinca slavi se blagdan sv. Lucije. Blizu sela Jurandvora nalazi se starinska crkva posvećena na čast sv. Lucije, koja pripada krčkom biskupu, koji uz ostale naslove nosi i naslov: opat sv. Lucije u Baški. Uz ostale posjede, što ih ima biskupija krčka u Baški pripada joj je i jedan mlin blizu Baške, koji već danas ne postoji. Nuzgredno budi

mjestu pobrali razne stvari što su ih našli pred kućama i to bi postavili na prostor ispred velike crkve zvan „cimiter“. Bio i ovaj slučaj: doznali mladići, da neki brodovlasnik kani sa svojim brodom u jutro otpotovati, a oni mu odnijeli čamac i prenijeli ga nekoliko minuta izvan mjesta. U jutro gospodar opazi, da nema čamca te ga potražiše i nađešte izvan mjesta, nedaleko morske obale. Tako su i drugi ljudi išli po svoje stvari i odnijeli ih kući.

Na dan Nevine dječice (sv. Mladenci) 28. prosinca mlađež bi pripravila kratke, tanke palice i kad bi se pojavila koja djevojka, udarili bi ju lagano tom palicom“.

Nikola Pajalić uč. u m.

Izvor: „Krčki kalendar“ za 1940. godinu, u izdanju Društva krčkih Hrvata u Zagrebu

Jedna od posljednjih, modificiranih štarganja iz 2007. godine

spomenuto, taj mlin je kupio pok. E. Geistlich, osnivač baščanskog kupališta, koji je na tom posjedu napravio kućicu i u njoj umro, a pokopan na groblju sv. Ivana. – Kada je rečeni mlin opstao, radio je mnogo dok polje nije bilo nasadeno vinovom lozom. Za dan sv. Lucije bilo naređeno, da se od samljevenog brašna ispeče nekoliko vreća malih hlepčića kruha. Te vreće napunjene hlepčićima kruha dopeljale su se u crkvu sv. Lucije te kad bi služba Božja svršila, sakupljenom narodu izvan crkve sa niskog zvonika bacali bi se ti hlepčići. Ljudi su hvatali i koji je bio spretniji, uhvatio je po više komada te veselo išao kući. Nestalo mlinu, nestao i taj običaj.

Do današnjih dana zadržao se jedino običaj bacanja hlepčića na dan sv. Lucije, 13. prosinca, dok je običaj paljenja kriješa, „stoganje“ (ili kako se je u novije vrijeme zvalo „štarganja“) prestao u drugoj polovici prvog desetljeća ovog stoljeća.

ZA TISKAPRIPREMO:
Ivan Hrabrić Gaudencio

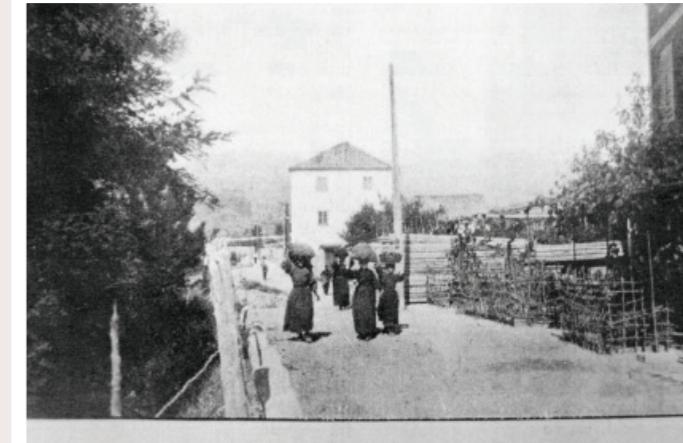
BAŠKA NEKAD I DANAS

Borut Mohar

slika 1: slika je iz 1910. godine i piše da je to kuća „reznika“ (mesara) Mate Magašića. Izašla je u brošuri/prospektu „Baška“ Češke morske lazne kojeg je uredio (tekst i slike) osobno Emil Geistlich, Prag.
Cijena te brošure je bila 10 halera.

slika 2: ženy nesou rajska jablička, fotografirano isto 1910. godine

slika 3: fotografirao sam 19. 6. 2018.

Ženy nesou rajska jablička.

VIHOR PLOVI MIRNIM VODAMA

Dok pišemo ovo retke nogometni Vihor, točnije seniori, na odmoru su nakon odigranog jesenskog dijela 1. ŽNL.

Trenutno drže 4. mjesto na ljestvici s osvojenih 14 bodova.

POREDAK

Lovran 9/22
Vrbovsko 9/21

Mune 8/18

Vihor 9/14

Rječina 9/9

Lošinj 8/9

Omladinac 9/8

Rikard Benčić 9/8

Rab 8/8

Goranin 8/4

Nakon odlaska trenera Marija Gašpara, pred sam početak sezone, kao najbolje moguće rješenje pokazao se igrač/trener Jasmin Bukovec koji uspijeva posložiti ekipu iz utakmice u utakmicu. Pojačanja koja su stigla u Vihor pravo su osvježenje za ekipu i već od prve utakmice se vidjelo da će Vihor s njima puno dobiti, kako na terenu, tako i izvan njega.

Treneru Bukovcu najveći je problem bio što je početak sezone bio u vrijeme kad su mnogi igrači još radili pa je i tu izostalo mogućih bodova na kontu Vihora.

Proljetni dio bit će, vjerujemo,

pravo lice Vihora koji s pravom može napasti sam vrh. Mlađe selekcije pionira i morčića su više nego dobre u svojim ligaškim utakmicama. Trener Bukovec s njima vrijedno radi i napredak je više nego očit, a kao nagrada dolazi nova oprema. Škola nogometa se odvija u sportskoj dvorani OŠ Fran Krsto Frankopan i trener Ndue Berisha uživa u radu s djecom vrtičke dobi i učenicima 1. razreda.

Njih više od 20 kreće svoje prve nogometne korake, a imaju i sreću od koga mogu učiti. Na zalasku ove godine spomenut ćemo održene aktivnosti u Klubu:

organiziran memorijalni veteranski turnir „Ivica Juničić“ u sklopu proslave Dana općine Baška
organiziran turnir za morčiće i pionire „Crni jancić“ u sklopu manifestacije „Crna ovca“ uspješno održena dvodnevna ugostiteljska ponuda na rivi u sklopu manifestacije „Crna ovca“
rad u adventskoj kući.

Ono što i dalje ostaje želja svih vihoraša u narednoj godini, osim dobrih rezultata, je i početak gradnje prostorija Kluba za koje su ishodovane sve potrebne dozvole.

Ispred Vihora je još jedna velika

obljetnica u narednoj godini kada će Klub slaviti 100 godina od osnutka. U pripremi je izrada knjige za koju gosp. Pavlović vrijedno skuplja građu kao i planiranje ostalih prigodnih aktivnosti (izložba gosp. Mohara, turniri...).

Nogometni i Uprava zahvaljuje svim prijateljima, navijačima, roditeljima i sponzorima na pomoći u radu Kluba.

Blagoslovjen Božić i uspješna nova godina!

✉ Ivica Ćulumović

✉ Sanjin Ilić

SENIORI

PIONIRI

MORČIĆI

ŠKOLA NOGOMETA

SPORTSKO DRUŠTVO VIHOR

Sportsko društvo Vihor kao i svi drugi s veseljem je dočekalo popuštanje mjera i normalizaciju u provođenju društvenih aktivnosti koje su bile najviše pogodjene restrikcijama zbog COVID-19.

U 2022. godini uspješno smo organizirali i bili sudionici brojnih događanja na području našeg malog mjesta.

Za Ivanju je održan tradicionalni boćarski turnir 4 sela, a sada i za vrijeme adventa u Baški održat

će se Božićni boćarski turnir kod Doma kulture u Baški.

Zahvaljujući angažmanu novih mladih snaga, ovog ljeta održan je i Picigin Fest na kojem su mnogi uživali u odličnoj igri i zabavi, a na Ribarskim danima ponovno smo gledali igre potezanja konopa i hodanja po gredi.

Ove godine nastavili smo s uređenjem male teretane. Jednu od zapuštenih prostorija bivše Konopare sada aktivno koriste brojni članovi

Dario Buršić

SVETI NIKOLA STIGAO U BAŠKU

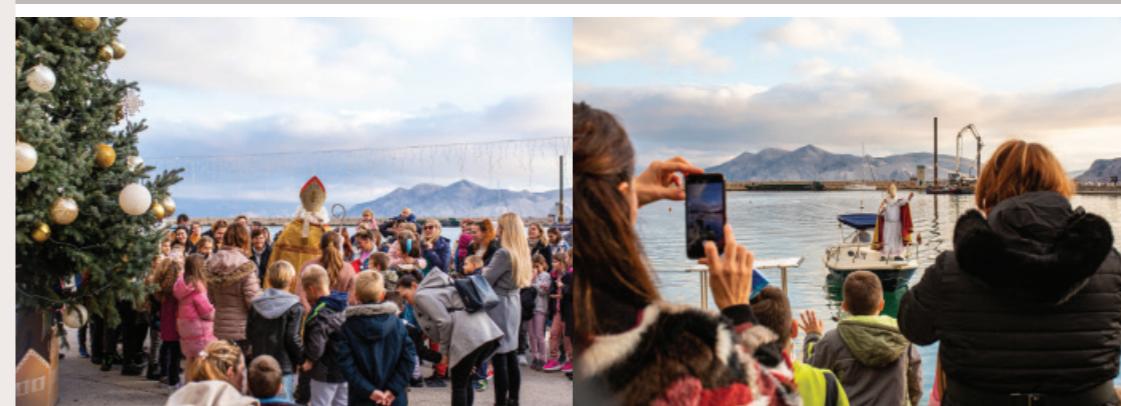

I ove godine Općina Baška pobrinula se da sveti Nikola ne zaobiđe našu bašćansku kotlinu. Posebnost ovog događanja je u tome što je zaštitnik pomoraca i djece stigao u Bašku upravo barkom pa je stoga i doček svetog Nikole održan 6. prosinca na Paladi u pravom adventskom ozračju.

Nakon što su dječica nestrljivo dočekala svog omiljenog sveca, svi zajedno uputili su se prema župnoj

crkvi Svete Trojice gdje se održao prigodni dječji nastup koji su dječica pripremala s časnom sestrom Monikom, kao i odgajateljicama Dječjeg vrtića Katarina Frankopan, Područnog vrtića Baška. Po završetku prigodnog programa, sveti Nikola je darivao mališane poklonima.

Ana Bajčić Hrgovčić
 Luka Tabako

ADVENT

© | Luka Tabako

ADVENT

ADVENT IN BAŠKA

Advent u Baški

26.11.-31.12.2022.

26.11. SUBOTA SATURDAY

- 15:00 Svečani program povodom paljenja 1. adventske svijeće
Ceremonial lighting of the first Advent candle
- 17:00 Otvorenie adventske kućice na Paladi i paljenje božićne rasvjete
Opening of the Advent kiosk at Palada and lighting of Christmas decorations
- 17:00 Glazbeni nastup: Matea Dujmović & Antonio Krištofić
Live music

03.12. SUBOTA SATURDAY

16. KUP SV. MIKULE LIGNJADA
SQUID FISHING
- 10:00 Radionica za djecu: Mala škola lignjolova
Children's workshop: Small School of Squid Fishing
- 13:00 Početak natjecanja
Beginning of the squid fishing
- 19:00 Glazbeni nastup: PleteRi Trio
Live music

06.12. UTORAK TUESDAY

- MIKULJA - ST. NICHOLAS
- 15:30 Doček sv. Nikole na Paladi kod bora
Arrival of St. Nicholas
- 16:00 Prigodni dječji nastup i podjela poklona u crkvi sv. Trojice
Children's performance and giving out of presents, Church of the Holy Trinity
- 17:00 Xmas Jingle&Mingle kod adventske kućice
Music performance by DJ Veky

PETKOM / FRIDAYS

15:00 - 23:00

SUBOTOM / SATURDAYS

10:00 - 23:00

(osim / except 26.11.

17:00 - 23:00)

SVETI NIKOLA / ST. NICHOLAS DAY

15:00 - 23:00

09.12. PETAK FRIDAY

- 17:00 Xmas Jingle&Mingle kod adventske kućice
Music performance by DJ Veky

10.12. SUBOTA SATURDAY

- 10:00 Dječja božićna predstava:
Tri kralja, Tvornica lutaka
Children's play The Three Magi (in Croatian)
- 11:00 Dječja kreativna radionica:
Mala adventska rukotvornica
Children's creative workshop
- 14:00 Božićni turnir u briškili i trešeti
Christmas card tournament
- 19:00 Glazbeni nastup: Dellboys Band
Live music

13.12. UTORAK TUESDAY

SLUCINJA – ST. LUCY

- 15:00 Misa u crkvi sv. Lucije, Jurandvor
Mass in the church of St. Lucy, Jurandvor
- 15:45 Božićni domjenak i nastup KD Šoto,
ispred crkve sv. Lucije
Christmas reception after the Mass with the performance of KD "Šoto"

16.12. PETAK FRIDAY

- 17:00 Xmas Jingle&Mingle kod adventske kućice
Music performance by DJ Veky

17.12. SUBOTA SATURDAY

- 10:00 Božićna potraga za blagom
Christmas treasure hunt
- 10:00 Humanitarni božićni sajam na Paladi
Christmas Fair
- 10:00 Natjecanje u pripremaju lovačkog kotlića
Competition in the preparation of a meat stew hunter's style
- 10:00 Božićni malonogometni turnir „4 sela“
Christmas futsal tournament
- 11:00 Dječja kreativna radionica: Kreativni Božić
Children's creative workshop
- 12:00 Fotografirane i druženje s Djedom Božićnjakom
Photo opportunity with Santa Claus
- 13:00 Glazbeni nastup: Grupa For2nal
Live music

BADNJAK I STARA GODINA /
CHRISTMAS EVE & NEW YEAR'S EVE

10:00 - 16:00

BOŽIĆ / CHRISTMAS
zatvoreno/closed

18.12. NEDJELJA SUNDAY

- 12:00 Božićni bočarski turnir,
Dom kulture Baška
Christmas bocce tournament
- 18:45 Adventski koncert zbora Schola Cantorum Rijeka, crkva sv. Trojice
Musical performance of the Rijeka Choir Schola Cantorum, Church of the Holy Trinity

20.12. UTORAK TUESDAY

- 17:00 Božićna priredba PŠ Baška, OŠ „Fran Krsto Frankopan“
School Christmas programme

21.12. SRJEDA WEDNESDAY

- 17:00 "Va potragi za božićnim duhom",
predstava djece i odgojitelja
DV „Katarina Frankopan“, Baška
Kindergarten Christmas programme

23.12. PETAK FRIDAY

- 17:00 Xmas Jingle&Mingle kod adventske kućice
Music performance by DJ Veky

24.12. SUBOTA SATURDAY

BADNJAK - CHRISTMAS EVE

- 11:00 Badnjje jutro na Paladi uz prigodnu marendu
Christmas Eve brunch
- 11:00 Glazbeni nastup: Klapa Zvonimir
Musical performance
- 00:00 Misa rođenja Gospodnjega – POLNOČKA
Christmas Eve Mass

30.12. PETAK FRIDAY

- 17:00 Xmas Jingle&Mingle kod adventske kućice
Music performance by DJ Veky

31.12. SUBOTA SATURDAY

ADIO STARO, GRE NOVO LETO
GOODBYE TO THE OLD YEAR,
NEW YEAR IS COMING

- 10:00 Glazbeni nastup: Infinity Band
Live music
- 10:30 Novogodišnji program za djecu
New Year's programme for children
- 12:00 Zdravica na polne
Toast at noon
- 14:00 Xmas Jingle&Mingle
kod adventske kućice
Music performance by
DJ Veky

Radno vrijeme
adventske kućice

Advent Kiosk
opening times

26.11.-31.12.2022.

PETKOM / FRIDAYS

15:00 - 23:00

SUBOTOM / SATURDAYS

10:00 - 23:00

(osim / except 26.11.

17:00 - 23:00)

SVETI NIKOLA / ST. NICHOLAS DAY

15:00 - 23:00

BADNJAK I STARA GODINA /
CHRISTMAS EVE & NEW YEAR'S EVE

10:00 - 16:00

BOŽIĆ / CHRISTMAS
zatvoreno/closed

#VISITBAŠKA

#VISITBAŠKA

ORGANIZATORI ZADRŽAVAJU PRAVO IZMJENE PROGRAMA DOGAĐANJA.
THE ORGANISERS RESERVE THE RIGHT TO MODIFY THE EVENT PROGRAMME.